

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos No Pakatonngan So Paytābwān No Nya Libro

No nangitolas so nyaya a libro, ki si Markos a anak ni Maria a asa mabaknang a minyan do Jerosalem (Ara. 12:12). Sigon do kapakaāwat dan kadwan saya a nagadal so Biblya, ki si Markos a nangitolas so nyaya, ki abaw matarek, an dya si Juan Markos a kasinsin ni Bernabe (Kol. 4:10) kan rarayay ni Pablo do nakangay daw a nangasaba do porwaw a Chipre (Ara. 12:25; 13:4-5). Iya paw rarayay ni Pedro (1 Ped. 5:13), kan si Pedro nanginanawo dya so maynamot do byay ni Jesos do kayan naw do lobongaya.

No nanoma a pakaboyan so maynamot do kabibayay ni Juan Markos, ki do Aramid (12:12) a inbahey na dyaten daw a myan iyaw no bahay ni Markos do Jerosalem. Siraw nagadal saw so Biblya, ki batahen da a iyaw bahayaya, ki iyaw nakakpehan daw no nanawhenaw do kayan daw do Jerosalem kan iyaw logaraw a nakaparinan kapanawdyanaw a nakapachipang-malem ni Jesos dyirad nananwhen naw. Do dya paw nangayanaw no Ispirito no Dyos dyirad nanawhenaw do arawaw a Pentekostes (Ara. 2:1-4).

Intolas ni Markos nyaya maynamot ta chakey na a mapatakan dan manganoched saw a Dya-Jodoxy no panggep ni Jesos a nangay do lobon-

gaya. No tima na, ki maboya nyo do Markos 10:45 do kaibaheyaw ni Jesos a kāna, "Nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira." Sigon do kapakaāwat ni Markos, ki si Jesos danaw pagmididan tawotawo. Naitolas do Markos 9:37 a, "No mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken."

Do dyaya libro, binata ni Markos dyirad nanganohedaw a machita mangay sa mangibahey so Maganay a Dāmag maynamot di Jesos. Akmas inbaheyaw ni Jesos do tawowaw a lino-ganan dan marahet saw a ispirito a kāna do Markos 5:19, "Mayam ka na a maybidid bahay nyo, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin no Dyos do nakāsi na dyimo," komwan paw ibahey na dyirad manganohedaw dya. Chiban nyo pa do Markos 16:15.

Asa pa a tima ni Markos, ki iyaw kaipaneknek na so katoray ni Jesos a Anak no Dyos. Pinaneknekan Markos nya do kaibahey naw so aro a makaskasdaaw a pinarin Jesos, maypānggo nakapya na siras maganyit, kan nakapaksyat na siras marahet a ispirito do tawotawo.

Iyaw manawdyi saw a birsikolo do kaptolo 16:9-20, ki myan saba dyirad kadwan a kaaadanan a manyoskripto do chirin Griego. As dawa, siraw nagadalaw so Biblya, batahen da a dyi sa intolas ni Markos nya saya birsikolo.

No Naychakarwan No Nya Libro

No Kapangasaba Ni Juan a Mamonyag 1:1-13

- No Kapangnanawo Ni Jesos Do Galilya 1:14-9:50
 No Kapangnanawo Ni Jesos Do Jerosalem 10:1-52
 No Kapanawdyan A Kapangnanawo Ni Jesos 11:1-14:42
 No Kadiman Ni Jesos 14:43-15:47
 No Kapagongar Ni Jesos 16:1-8

No Maganay A Dāmag A Intolas Ni Markos

*No Kapangasaba Ni Juan A Mamonyag
 (Mt. 3:1-12; Lk. 3:1-18; Jn. 1:19-28)*

¹ Nyayaw nakaisiknan no Maganay a Dāmag a maynamot di Jeso-Kristo a Anak no Dyos.

² Myan binata ni Āpo Dyos do Anak naya do kaychowa pa a inpaitolas na di Isayas a asa a propīta na a kāna,

“Panmahan konchi a tobuyen asaw a pachirawatan ko tan yay na paysonongen aya-man mo.”*

³ Iyanchiw mangingengeney do let-ang a mangibahebahey so nya a kāna, ‘Mamarin kamo so rarahan a para do Āpo, kan paysonongen nyo pakono ayaman na.’ †

⁴ Natongpal nya do nakapamonyagaw kan nakapangnanawowaw ni Juan siras tawotawo a romnapit dya do let-ang. Binatabata na dyira a kāna, “Magbabāwi kamo kan pabonyagan kamo.

* **1:2 1:2** Mal. 3:1 † **1:3 1:3** Isa. 40:3

Tan komwan, pakawanen naynyo no Dyos do gatogatos nyo.”

⁵ Do dawri a chimpo, reprep saw tawotawo a nangay di Juan a yapo do Jerosalem kan yapo do idiidi do probinsya a Jodya. Inpodno daw gatogatos da, as kan bimonyagan sa tabon Juan do oksongaw a mayngaran so Jordan.

⁶ Naparin laylay ni Juan do boboh no kamilyo, kan iyaw barikis na, ki tod a nahathat a lalat. Kabaga kan tagapolot no yokan iyaw no chinabyay na.

⁷ Do nakapangasaba naw dyirad tawotawo saw daw, binatabata na dyira a kāna, “Myan anchiw manawnawdyi kan yaken a matortoray kan yaken, as kan maikari akwaba a magrokob a mangwasak so kahot no tokap na.

⁸ Bonyagan koynyo do ranom. Ki iya, ki bonyagan nanchi inyo so Ispirito Santo.”

*No Kapagpabonyag Ni Jesos Di Juan
(Mt. 3:13-17; Lk. 3:21-22)*

⁹ Do dawri a chimpo, nawaras Jesos a yapo do idi a Nasaret do probinsya a Galilya, as kan nagpabonyag di Juan do oksongaw a Jordan.

¹⁰ Do nakapakaraya danaw ni Jesos, ki insigida a naboya na naywangan hanyit, kan naboya na paw Ispirito Santo a akmay boyit a naypabodis dya.

¹¹ Sinpangan na, myan timek a yapod hanyit a nakabata so nya dya a kāna, “Imo Anak ko a oyod kos chadaw. Oltimo a mahwahok ako a maynamot dyimo.”

*No Kasoot Ni Satanas Di Jesos
(Mt. 4:1-11; Lk. 4:1-13)*

¹² Do nakatayokaw no nyaya, nyeng a pinalongo no Ispirito Santo si Jesos do naychabong-bongrwaw a let-ang.

¹³ Minyan daw so apat a poho a karaw, kan sinosoot ni Satanas. Myan pa saw bolaw a animal do dawri a yanan na, ki sinirbyan dan anghil saw si Jesos.

No Kaisiknan Ni Jesos So Tarabako Na Do Galilya

(Mt. 4:12-22; Lk. 4:14-15)

¹⁴ Do nakabahod danaw ni Juan, nangay si Jesos do Galilya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a yapod Āpo Dyos.

¹⁵ Binata na a kāna, “Narapit danaw oras a inkeddeng no Dyos, kan īto danaw kapagtoray na. Dawa, magbabāwi kamo na do gatogatos nyo, kan manganoched kamo na do Maganayaya Dāmag!”

No Kapanawag Ni Jesos Siras Apataw A Mangalap

(Mt. 4:18-20; Lk. 5:1-11)

¹⁶ Do naypisaw do kayamaw ni Jesos do paypisaw no Minanga a Galilya, naboya na saw dadwaw a mangalap a sa Simon kan kakteh na a si Andres. Myan sa magpakat so sigay.

¹⁷ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Onutan nyo yaken, kan payparinen koynyo a magkalap so tawo.”

¹⁸ Do nakadngey daw sya, nanyeng da kinarwan sigay da saw, as nakawnot da dya.

19 Do dawri, tinongtong da Jesos nayam. Ki do nakapakabawa daranaw so dēkey, naboya na saw dadwa paw a mangalap a sa Santiago kan kakteh na a si Juan a siraw anakaw ni Sebedeo. Myan sa do abang daw a madama mapaysoysonong so sigay da saw.

20 Insigida a tinawagan san Jesos, as kan do dawri, ki kinarwan das āmang da a si Sebedeo do abangaw magraman dyirad mahahakayaw a matangtangdanan, as nakawnot dad Jesos.

No Kapaksyat Ni Jesos So Marahetaw A Ispirito
(Lk. 4:31-37)

21 Sinpangan na, nangay sa Jesos do idi a Kapernaom. Do Araw a Kapaynaynahah, somindép si Jesos do sinagoga daw no Jodyo saw, as kan inrogi naw nangnanawo.

22 Ki do nakadngey dan tawotawo saw daw so kapangnanawowaw ni Jesos, chinasdaaw da tabo maynamot ta myan toray na sigon do kapaychiyhirin naw kan akmaba siras mangnanawowaw so linteg.

23 Do dawri, do kayanaw ni Jesos do sinagoga, myan daw mahakayaw a intorayan marahet a ispirito, kan nangagay mahakayaw a kāna,

24 “Anghen mo yamen, mo Jesos a taga Nasaret?[‡] Yangay mori yamen a rarayawen? Taywaran dyi namen imo a chapapatak? Imo abawriw Masantwanaw a tinoboy no Dyos?”

25 Ki pinaydabdab ni Jesos marahetaw a ispirito, as nakaibahey na sya dya a kāna,

[‡] **1:24 1:24** Mt. 8:29; Mk. 5:7; Lk. 4:34; 8:28

"Magolimek ka, kan komaro ka do dawri a tawo!"

²⁶ Nanyeng a pinaychamirpirpir no marahetaw a ispirito iyaw tawowaw, as nakapangagay na sya, as kan do dawri, kinarwan na.

²⁷ Chinasdaaw da tabo no tawotawowaw nawri a pinarin Jesos, kan naysin-iiyahes sa a kon da, "O! Āngo paro nyaya? Bayori a kapangnanawo? Matorayaya magmandar a aran sirayaw marahetaya ispirito, as kan tongpalen dāya. Samna!"

²⁸ Do dawri, nalisto a nagdinamag do intīro a probinsya a Galilya iyaw maynamot di Jesos.

Pyahen Ni Jesos Aro A Tawotawo

(Mt. 8:14-17; Lk. 4:38-41)

²⁹ Do nakakaro daranaw da Jesos kan siraw nanawhen naw do sinagoga, nagtaros sa a kominwan do bahay da Simon kan Andres. Nachangay sa Santiago kan Juan dyira.

³⁰ Do dawri, myan do apin a madama magbāra iyaw mabakesaw a katogangan ni Simon, kan nyeng da a yangay a inbahey di Jesos.

³¹ Ki naypasngen si Jesos dya, as nakaigpet nas tanoro naw a pinaybangon. Ki nyeng na binawan, kan nakangay dana nangidasar so kanen da.

³² Do kasdep danaw no araw, do kapaysarisari naranaw, inyangay da sa di Jesos aro saw a tawotawo a maychagaganyit kan siraw sindep saw no marahet a ispirito.

³³ Tabo tawotawo a yapo do dawri a idi, ki naychipeh sa daw do salapenaw no bahayaw a yanan Jesos.

34 Sinpangan na, pinapya sa ni Jesos maychagaganyit saw a matatarek so ganyit, as nakapakpsyat nas aro saw a marahet a ispirito, as kan pinalobosan na saba a maychirin, ta chapapatak da an sino iya.

*No Kapangasaba Ni Jesos Do Galilya
(Lk. 4:42-44)*

35 Sinpangan na, do kamabekasan naranaw, nakamasari si Jesos a komnaro do bahayaw, kan nangay a naydasal do kabwan naw no matawotawo a logar.

36 Ki do nakapaybangon daw da Simon kan rarayay na saw, yangay da kinadyaw si Jesos.

37 Do nakadongso daw sya, inbahey da dya, “Ari daw imo a kadikadyawen aro saw a tawotawo!”

38 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “Mangay ta do masngen saya a idiidi tan makapangasaba ako pa dyirad tawotawo saw daw, ta nawriw nangayan ko dya.”

39 Do dawri, minidibidi sa Jesos do intiro a probinsya a Galilya a nangasaba do sinagoga dan Jodyo saw kan namakpakpsyat so marahet saw a ispirito.

*Pyahen Ni Jesos Asa A Nagliproso
(Mt. 8:1-4; Lk. 5:12-16)*

40 Do asa karaw, myan asa mahakay a nagliproso a nangay di Jesos, kan naydogod do salapen naw a nachikakaāsi dya a kāna, “Āpo, an chakey mo a mapyan ako, masigorādo ko a maparin mo.”

41 Ki oyod ni Jesos so nakāsi sya, kan tinodah naw tatchay naw a sinalid, as nakabata na sya dya a kāna, “Naon, chakey ko. Mappyan ka na!”

42 Ki nanyeng a napyan, kan nabo ganyit naw a liproso.

43 Do dawri, sakbay a pinayam ni Jesos, inmandar na pa a maganay a kāna,

44 “Ibahebahey mwabaw nya naparin dyimo do aran sino, ah basbāli a nyeng ka mangay a mapaboyad padyaw tan sakangwan maboya na a napyan ka na. As katayoka no nawri, mangidāton ka a para do nakapakadalos mo a akmas inbilinaw ni Moyses do kaychowa pa a pangipaneknek mo do tawotawo a napyan ka na.”§

45 Ki do nakakaro naranaw, napenpen nabaw dangoy na, kan basbāli a inbahebahey na do tawotawo naparinaw dya. Nawriw nakayapwan na a dyi dana makasdep si Jesos do idiidi a makantad do kārwan tawo. Dawa, minyan danas Jesos do gaganaaw no idiidi do logar saw a kabwan matawotawo. Ki alit na, romnapit sa dyaw aro saw a tawotawo a yapod matatarek saw a loglogar.

2

Pyahen Ni Jesos Asaw A Paralitiko (Mt. 9:1-8; Lk. 5:17-26)

1 Abaw aro a araw a napahabas, as naka-paybidi da Jesos do Kapernaom. Ki nadamag

dan tawotawo saw a naybidi danad bahayaw a pagyanan na.

² Dawa, domnahepdep aro a tawotawo, kan napekpek bahayaw a mandan arabaw logar da a aran do yananaw no pantaw. Do kayanaw ni Jesos a mangnanawo dyira so chirin ni Āpo Dyos,

³ myan nawara apat a mahahakay a nangisiw so asa a paralitiko.

⁴ Ki maynamot do kāron tawo, maisdep dabab yananaw ni Jesos paralitikwaw. Dawa, inkayat dad atepaw no bahay, as nakakabkab das atepaw do anmwaw ni Jesos, kan tinonton daw paralitikwaw do dohod.

⁵ Do nakaboyaw ni Jesos so kapanganoched daw dya, binata nad paralitikwaw, “Imom anak ko, napakawan ka na do gatogatos mo.”

⁶ Ki do dawri, myan sa maychadisdisna daw kadwan saw a mangnanawo so linteg no Jodyo, kan yahahes da do aktokto da,

⁷ “Āngō ta komwan kapaychirin nya tawo? Tod naya dyābat si Āpo Dyos! Sino makapakawan so tawotawo do gatogatos da, an dya si Āpo Dyos a moybōh!”

⁸ Ki naitayo daba di Jesos nawri a kapangtokto da. Dawa, binata na dyira a kāna, “Āngō ta komwan kapangtokto nyo?

⁹ Āngō maydaydamnay a batahen ko: ‘Napakawan ka na do gatos mo,’ mana ibahey kwa, ‘Maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na’?

¹⁰ Ki tan chapatak nyo a yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki myan toray ko do tanaya

a mangpakawan so naygaygatos, paytēneken ko paralitikwaya.” Sinpangan na, binata nad paralitikwaw a kāna,

¹¹ “Do bilin ko, maytēnek ka, as kakatkat mos nakaychehan mwaya, as kasabat mo na.”

¹² Sinpangan na, naytēnek paralitikwaw, as nanyeng na inhap nakaychehan naw, as nakayam narana do kasalasalapan daw a tabo. Do dawri, chinasmaaw da tabo, kan katakatayisaw nangidaydayaw si Āpo Dyos a kon da, “Aysa! Ari kami pad nakaboyas akma syay!”

*No Katawag Ni Jesos Si Lebi
(Mt. 9:9-13; Lk. 5:27-32)*

¹³ Sinpangan na, minirwa dana inon-onor ni Jesos masngenaw do payis no Minanga a Galilya, ki inaribongbongan dan arwaw a tawotawo, as kan ninanawo na sa.

¹⁴ Do kadama naw a mayam, naboya naw asaw a magsingsingir so bwis a mayngaran so Lebi a anak ni Alpeo, kan myan a maydisna do opisina naw a pagsingsingiran na. Binata ni Jesos dya a kāna, “Ka pa dya! Pachisyayan mwaba yaken.” Nanyeng a naychakatkat si Lebi, as nakawnot na sya.

¹⁵ Sinpangan na, do nakapachakanaw ni Jesos kan nanawhen na saw do bahayaw ni Lebi, aro saw nachihanghang dya a magsingsingir so bwis kan tawotawo saw a naibidang a aro so gatos, ta machononot sa di Jesos.

¹⁶ Ki do nakaboya daw sya no mangnanawo saw so linteg a rayay dan Parisyo saw a machihanghang sa Jesos dyira, inyahes da dyirad

nanawhen na saw a kon da, “Āngō ta machihanghang si Jesos dyirad magsingsingir saya so bwis kan dyirad naibidang saya a aros gatos?”

¹⁷ Ki do nakadngeyaw sira ni Jesos, inpangarig na dyira a kāna, “Sirabaw masalon-at makachitas mangagas, an dya siraw maganyit. On, nangay akwaba mangrara so tawotawo saw a malinteg, an dya siraw myan so gatos.”

No Kapanahahes A Maynamot Do Kapagayonar

(Mt. 9:14-17; Lk. 5:33-39)

¹⁸ Do naypisa araw, do kayan daw a magayonar a maydaydasal no nanawhen saw ni Juan a Mamonyag kontodo siraw Parisyowaw, myan saw nangay di Jesos a nangyahes sya a kon da, “Āngō ta magayonar saw nanawhen naw ni Juan kan siraw no nanawhen daw no Parisyo saw, ki siraw nanawhen mwaya, ki enggaya?”

¹⁹ Ki tinbay san Jesos do pangarig a kāna, “Namna! Maparinawri a dyi sa koman tawo a naawis dana do kasaran, naten dana an myan paw nobyawaw do yanan daw? Syimpri, maparin aba an dyi sa koman!

²⁰ Ki īto araw a maikaro dyiraw nobyawaw, kan do dawrinchi a araw, nawri dananchiw kapagayonar da.”

²¹ Tinongtong ni Jesos nagpangarigan dyira a maynamot do adanaw kan bayo a nanawo a dya maparin a maysagel. Binata na dyira a kāna, “Abaw mangitakop so bayo a lamit do adan a laylay. Ta an komwan, ki komsen anchiw no naitakopaw, kan marohnwan piritaw no adanaw a laylay.

22 Masaw, maparin aba pangayen mawnged a palek do adan a sopot a lalat. Ta an komwan, pabtaken naw sopotaw, as kan mararayaw palekaw kan adanaw a sopot. No mawnged a palek para pakono lang do bayo a sopot a lalat ah!**

No Kapanahes Maynamot Do Araw A Kapay-naynahah

(Mt. 12:1-8; Lk. 6:1-5)

23 Do asaw a Araw a Kapaynaynahah, nayam sa Jesos kan siraw no nanawhen naw do asaw a bengkag a namohan so trigo. Ki do kadama daw a mayam, nanghokhot saw nanawhen naw so dāwa a kinoditan da chinan.

24 Ki nasipotan da san Parisyo saw, as kan inyahes dad Jesos a kon da, “Chiban mo pa! Āngo ta parinen dan nanawhen mwayaw mabaywanaya do Araw a Kapaynaynahah? Mapsekawriw nawri?”

25 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Namna! Ari nyo pawryad nabāsaw no pinarinaw ni Dabid do nakapteng naw kan siraw kinayrayay naw?

26 Do kachimpo ni Abyatar a katotohosan a padi, taywaran dya somindep si Dabid do pagdaydayāwan daw so Dyos, as nakakan nas tinapay a naidāton do Dyos?† Sigon do linteg ta, sirabawri lang papadyaw maparin a koman so nawri a tinapay? Ki alit na kinan na, as kan nanoroh pad rarayay na saw.”

* **2:22 2:22** Do kaychowa, inosar daw lalat no kalding kan rinayit da a pinakaagwada da. Gen. 21:14, 19; Jos. 9:4, 13 † **2:26 2:26** 1 Sam. 21:1-6

27 Do dawri, pinarapa pan Jesos a inbahey, “Dawa, komwan saw nanawhen kwaya, ta pinarin aban Dyos iyaw tawo a magsirbi do Araw a Kapaynaynahah, an dya pinarin naw no Araw a Kapaynaynahah a para do kaganayan tawotawo.

28 Dawa, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki yaken myan so toray a mangeddeng so maparin do Araw a Kapaynaynahah.”

3

*No Mahakay A Singkol
(Mt. 12:9-14; Lk. 6:6-11)*

1 Sinpangan na, minirwa dana somindep si Jesos do sinagoga da daw, kan myan daw asa mahakay a singkol.

2 Myan pa daw tawotawo saw a omsisiim di Jesos an pyahen naw nawri a mahakay do Araw a Kapaynaynahah tan myan pamagatosan da sya.

3 Do dawri, binata ni Jesos do nagsingkolaw, “Maytēnek ka pa dya do kasalasalanaya.”

4 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Āngō chakey no linteg a parinen an marapit Araw a Kapaynaynahah: kasidong mana kapangranggas, kapangisalakan mana kapangdiman?” Ki abaw nakalilyak dyira.

5 Do dawri, pinakasisirem sa ni Jesos a insoli, as kan chinaynyin no aktokto naw katwaw no oho da. Sinpangan na, binata na do mahakayaw a singkol a kāna, “Lonaten mo tatchay mwaya.”

Do dawryaw a inbahey ni Jesos, linonat na kan nyeng a napyan.

⁶ Ki maynamot do nyaya, minohtot saw Parisyowaw do sinagoga, kan nyeng sa nagplano kan siraw no nanawhen naw ni Āri Herodes an maypāngō iyaw no kadiman das Jesos.

No Kāro Da No Tawotawo Saw Do Payis No Minanga A Galilya

⁷ Sinpangan na, dominitchan sa Jesos kan siraw nanawhen naw, kan nangay sa do payisaw no minanga. Ki minonot saw reprep saw a tawotawo a yapo do probinsya naw a Galilya kan

⁸ do Jerosalem, as kan do probinsyaw a Jodya kan Idomya kan do kabitangaw no Oksong a Jordan, as kan aran siraw no logaraw a masngen do syodad nad Tiro kan do Sidon. Tabo san nyaya tawo, ki nangay sad Jesos, ta nadamag da saw pariparinew naw.

⁹ Ki maynamot do kāron tawo, inbahey ni Jesos dyirad nanawhen naw a isagānaan das abang tan dyi da masdin no tawotawo saw,

¹⁰ ta aro pinapya na tawotawo, as kan nawriw naynamotan paysinpapadoydoyan dan maychagaganyitaw a maypasngen a omsalid sya.

¹¹ Kāda maboya da si Jesos no tawotawo saw a sindepan marahet a ispirito, ki maysasakeb sad salapen naw, as kapangagay da a kon da, “Imo Anakaw no Dyos.”

¹² Ki inmandar na dyira a dyi da ibahebahey an sino iya.

*No Kapamidi Ni Jesos Siras Nanawhen Na
(Mt. 10:1-4; Lk. 6:12-16)*

13 Sinpangan na, somnonget si Jesos do asaw a tokon. Tinawagan na saw no chakey naw a tawo, kan minonot sa dya.

14 Namidi dyira so asa poho kan dadwa mahakay tan sira danaw rarayay na as kan tan tobuyen na sa a mangay a mangasaba.

15 Tinorohan na pa sa so toray a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

16 No ngarangaran dan nya sa pinidi ni Jesos, ki sa Simon a pinangaranan ni Jesos so Pedro,

17 siraw maykaktehaw a sa Santiago kan ādi na a si Juan a anak ni Sebedeo. Siraw nya maykakteh, ki pinangaranan san Jesos so “Boanerges,” as kan no chakey na batahen ki, “akmay adey.”

18 As pinidi na pa sa Andres, Pilipi, Bartolome, Matchew,* Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a mangispal so kaidyan na,

19 kan si Jodas a yapod Iskariote, iyaw nyaw nanglipotaw di Jesos.

Si Jesos Kan Si Beelsebob

(Mt. 12:22-32; Lk. 11:14-23; 12:10)

20 Sinpangan na, somnabat sa Jesos. Ki do dawri, minirwa dana naychipeh daw tawotawo saw, kan maisanga na paba kan siraw nanawhen naw koman.

21 Ki do nakadamag daw syan pamilya naw, nangay sa tan hapen da, ta batahen dan kadwan dyira a magatit dana konos Jesos.

22 As siraw mangnanawowaw so linteg a minosok a yapod Jerosalem, ki binatabata da a kon da, “Sindepaya ni Beelsebob. On, iyayaw

* **3:18 3:18** Mana “si Lebi.”

pangolo daw no dimonyo saw manorotoroh dyas bileg a mangpaksyat so marahet saya ispirito.”

²³ Ki tinawagan san Jesos tawotawowaw, as nakapagpangarig na dyira a kāna, “Maypāngo kapaksyat ni Satanas so mismo na inawan?” inyahes ni Jesos.

²⁴ “An mayayarap saw tawotawo do asa kagaryan, manayonoriw nawri a pagaryan?

²⁵ Masaw asa kapamilya an maglalaban sa, masigorādo a masisyay sanchi.

²⁶ Komwan pa saw myanaw do pagaryan ni Satanas an maglalaban sa, ki masisyay sanchi. Ta an maysinrararayaw saw bonggoy naw, makapaytēnek pa saba, kan narapit danaw tawsan da.

²⁷ “Abaw tod a makasdesdep do irahem no bahay no mayit a tawo a akmas Satanas kan manakanakaw siras dyira na saw, an dyi pa manma mabahod nya mayit a tawo. Amnan nabahod dana, libri danaw tod a manghap siras dyira na saw.

²⁸ Oyod nya ibahey ko dyinyo maparin a mapakawan tawotawo do tabo a pakagatosan da, kan mapakawan saw maychirin so maikontra do Dyos.

²⁹ Ki aran sino a maychirin so maikontra do Ispirito Santo, mapakawan aba polos tawowaw do nawri a gatos, ta gatos a abos pandan.”

³⁰ Chinirin ni Jesos nyaya maynamot do kabata daw syan mangnanawowaw so linteg a sindep kono no marahet a ispirito.

*Si Ānang Ni Jesos Kan Siraw Kakakteh Naw
(Mt. 12:46-50; Lk. 8:19-21)*

³¹ Sinpangan na, nawara si ānang ni Jesos kan siraw kakakteh naw a mahahakay. Naytēnek sa do atataw no bahay, as nakapanoboy das nangay a omtawag sya.

³² Dawa, siraw tawotawo saw a naychadis-disna a mindibon sya, ki inbahey da dya a kon da, “Ari saw sa ānang kan ādi mo saw do gagan a maychichwas dyimo!”

³³ Ki inatbay san Jesos a kāna, “Sino saw ānang ko kan kakakteh ko?”

³⁴ Ki sinpangan na,, chiniban san Jesos myanaw do omdibon naw, as nakabata na sya, “Cha saya dyaw ānang kan kakakteh ko,

³⁵ ta aran sino a mamarin so pagayatan no Dyos, iya danaw kakteh kan ānang ko.”

4

No Pangarig Maynamot Do Maymohamoha (Mt. 13:1-9; Lk. 8:4-8)

¹ Do naypisa, naybidi dana sa Jesos do payisaw no minanga a Galilya, as kan inrogi naranaw nangnanawo daw. Ki maynamot do kārwaw no tawotawo a mindibon sya, nangay si Jesos a somnakay a naydisna do sihahatawaw a abang. Ki siraw tawotawowaw, nāw dad payisaw no minanga a nangadngey sya.

² Aro innanawo na dyira, kan pangarig inos-osar na. Binata na dyira a kāna,

³ “Mangadngey kamo. Myanaw asa maymohamoha a nangay a nangiwaris so botoh.

⁴ Do kayan naw a magwaris, myan saw napay-chahesday na do rarahan naw, kan kinan san manomanok.

5 Myan pa saw kadwan a botoh, ki naychahesday sa do mabato saw a yanan. Maynamot do kadēkey no tana, nalisto sa naycharoroting.

6 Ki do nakaibilag daranaw do araw, nahayo sa, ta nakarahem abaw yamot da saw.

7 Myan pa kadwan saw a botoh, ki naychahesday sa do katamtamkan a manolok. Ki minsi saba maynamot ta nahonghongan sa.

8 Ki myan saw botoh a naychahesday do maganayaw a tana. Tomnobo sa, kan minsi sas aro. Siraw kadwanaw, ki mawpayang, kan myan saw kadwan a mangengen. Siraw kadwanaw, ki mayid so dāwa.”

9 Do nakatayokaw ni Jesos so nya pangarigan na, binata na, “Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo.”*

*No Chakey A Batahen No Pangariganaya
(Mt. 13:10-23; Lk. 8:9-15)*

10 Do ka si Jesos danaw kan siraw minononotaw dya kontodo dosi saw a nanawhen na, inyahes da dya an āngo iyaw chakey a batahen no pangarig naw.

11 Ki initbay ni Jesos dyira a kāna, “Inyo nakaitorohan no kapakatoneng so palimedaya a maynamot do pagaryan no Dyos. Ki siraw dya monot dyaken, maynana pangarig maosar dyira.

12 Tan komwan, aran chichiban da, ki maimangmang daba. As aran adngedngeyen da, ki makaāwat saba.† Ta an dyi sawen a

* **4:9 4:9** Mk. 7:16; Pal. 2:7, 11, 17, 29 † **4:12 4:12** Isa. 6:9-10; 43:8; Jer. 5:21; Esek. 12:2; Jn. 12:40; Roma 11:8

komwan, sigoro magbabāwi sa kan pakawanen sa no Dyos."

¹³ Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, "Maawātan nyo abawriw nya pangarig? Maypangonchiw kapakaāwat nyos kadwan pa a pangarig?

¹⁴ "Nyaw chakey na batahen no pangarigan kwaya. No botoh saya a inwarwaras no maymoymohaw, ki chirin no Dyos.

¹⁵ Iyaw rarahanaya a nakasdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos, ki nyeng si Sairo a nangay a napakaro so nadngey naw.

¹⁶ "As no kabatwanaya a naychahesdayan botoh, ki nawriw pachiyengayan tawowaw a nyeng a masoyot a mangrawat an madngey naw chirin no Dyos.

¹⁷ Ki maynamot ta nakarahem abaw yamot na do aktokto na, manayon aba. Ta an myan kalistyan kan kaidadanés a maynamot do chirinaya a nadngey na, chaōpay narana kan malisto a tomadyichokod do kapanganohed naw.

¹⁸ As no kanonolokanaya a naychahesdayan no botoh, ki maipariho do tawowaw a mangadngey so chirin no Dyos.

¹⁹ Ki iyaw chirinaya nadngey na, makalo na mabo a maynamot do kabakel na makayapo do problema do byay a akmas pangawis no kinabaknang kan sira paw kadwanaw a kalakam na. Nya sayaw manghonghong so chirinaw a nadngey na, kan may-asi aba.

²⁰ As iyaw maganayaw a tana a naychahesdayan no botoh, ki mayarig do tawowaw a

mangadngey so chirin no Dyos kan rawaten na.
As siraw naimohaw dya a botoh, ki nay-asi sa.
Myan saw mawpayang, mangengen, kan mayid
so dāwa.”

No Pangarig A Maynamot Do Soho
(Lk. 8:16-18)

²¹ Binata pan Jesos nya matarek a pangarigan a kāna, “Pasdeben nyoriw soho, as katohong nyo syan bakag, mana pasiroken nyorid ohbwaw no katri nyo? Syimpri engga, ta pangayen nyod nairantaw a pakadatokan na.

²² Komwan chakey na batahen do pangarig kwaya, ta aryoriw naitayo a dyinchi a mapahtot? Masaw a abaw palimed a dyinchi a malawag a mapatakan.

²³ Dawa, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”‡

²⁴ Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “Ipasnek nyo a adngeyen iyaw ibahebahey ko dyinyo sichangori, ta an parinen nyo nawri, ki maypaypangay paw kapakaāwat nyo. Ta no rokod a osaren nyo do kapangokom nyo so kapayngay nyo a tawo, ki nawrinchiw pangrokod no Dyos dyinyo, as kan arwaro pa parapan nanchi.

²⁵ Ta no makaāwat, ki arwaro maitoroh dya. Ki no dya makaāwat, aran iyaw dēkeyaw a myan dya, ki mapakaro panchi dya.”

No Pangarig A Maynamot Do Nakatobo No Botoh

‡ **4:23 4:23** Mt. 11:15; Pal. 3:6, 13, 22; 13:9

²⁶ Tinongtong ni Jesos naychirin, kan binata na, "No pagtorayan no Dyos, ki mayarig do tawo a magwarwaris so botoh do bengkag.

²⁷ Makaycheh an mahep mahakayaw as kan maybangon an mabebekas, ki chapatak aba no naymohaw an maypāngō kapaypayparakoh no tomobo saw a inmoha na.

²⁸ Ki iyaw tanaw, maparakoh kan mapay-asi so mohamohaw. On, paybohongan na manma, as kapagdāwa na sya, as kan kaynoy narana.

²⁹ An natwa danaw dāwa naw, mangay dana magranyiw no naymohaw maynamot ta narapit danaw oras no kapagapit."

*No Botoh No Mostasa
(Mt. 13:31-32, 34; Lk. 13:18-19)*

³⁰ Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, "Āngō paw maganay a pangarigan a osaren ta maynamot do pagtorayan no Dyos? Ngay, āngō paw akmas syaw?

³¹ Maiyarig do dēkey a botoh no mostasa a akmay kadedēkeyan a botoh do tanaya.

³² Ki an naiwaris dana, tomobo kan mayparin a akmas kararakohanaw a mohamoha. On, mayparakoh as kan maysanga so rakoh a payketketan dan manomanok a nachisirong do sangasanga na."§

³³ Aro saw pangarig a inosar ni Jesos do kapangnanawo na dyirad tawotawowaw signon do pandanaw a matokod no kapakaāwat da.

§ **4:32 4:32** No mohamoha a mostasa do Jodya, ki makakarang sa, ta marapit daw tatdo a kamitro so katohos.

34 Mangnanawo abas Jesos, an dya mangosar so pangarigan dyirad tawotawowaw. Ki an nachibawa dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw do katawotawowan, ipaāwat danan Jesos iyaw no chakey naw a batahen.

No Kapangheteng No Salawsaw Kan Kapagtalna No Kelsang

(Mt. 8:23-27; Lk. 8:22-25)

35 Do kapaysarisari naranaw do dawri a araw, binata ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Mamtang tad minangaya.”

36 Dawa, maynamot ta sigod dana sad abangaw, tod darana sa kinarwan no tawotawowaw do payisaw no minanga, as nakayam da. Siraw kadwanaw a abang do dawri a yanan, ki nachisabay sa.

37 Ki do kayan daranaw do almidyo, naypayit salawsaw kan naypararakoh iyaw kelsang, as kan makalo dana mapno abang daw.

38 Do dawri, makaycheh si Jesos a maypongan do mawdyiyaw no abangaw. Yinokay dad kabakel daranaw, kan binata da dya a kāna, “Maistro, abawriw kaynyinyinan na dyimo an omned abang taya?”

39 Do nakayokayaw ni Jesos, inmandar na do salawsawaw a kāna, “Mangheteng ka!” Ki nanyeng a nangheteng kan taywara dana matalna.

40 Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, “Napangayan nyos katored nyo? Abawriw anohed nyo?”

⁴¹ Ki do dawri, taywaraw nakamo da, as kan binata dad katakatayisa dyira, “Sino nya tawo a aran salawsaw kan kelsang, ki manganohed sa dya?”

5

*No Mahakay A Yapod Gerasa A Sindepan
Marahet A Ispirito*

(Mt. 8:28-34; Lk. 8:26-39)

¹ Do nakapakarapit daw do kabtangaw no Minanga a Galilya, nakaraya sad tanaw daw a mayngaran so Geresa.

² Ki do nakapakagchinaw ni Jesos do abangaw, myan nangbayat sya a yapod pagtatanman daw a asa mahakay a linoganan no marahet a ispirito.

³ Iyaw nyaya a mahakay, ki omyan do pagtatanmanaw do dawri, as kan apabaw makaparin a omkawar sya,

⁴ ta nasanyib dana naposasan kan nakawaran so tanoro kan kokod, ki binitobitos na. Oltimo kayit na kan aba polos makapagpet sya.

⁵ Maraw kan mahep a pirmi a maypaypaktas dyirad aschipaw a pagtatanman kan do katokotokonan a mangagagay kan tagatagahen naw inawan na so bato.

⁶ Ki do nakaboya naw si Jesos a mabawa pa, nayyayo a nangay dya, as nakapaydogod na,

⁷ as nakakalyak na nangibahey sya dya a kāna, “Mo Jesos a Anak no Katotohosan a Dyos, anghen mo yaken?* Ikari mo do salapen no Dyos a dyi mo yaken a dosāen.”

* **5:7** 5:7 Mt. 8:29; Mk. 1:24

8 Inbahey naw nyaya, ta minandaran ni Jesos a kāna, "Marahet a ispirito, mohtot ka do dyaya a tawo!"

9 Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya, "Āngō ngaran mo?"

Ki tinbay nas Jesos, as nakaibahey na sya a kāna, "No ngaran ko, ki 'Arban,' ta aro kami."

10 Do dawri, sipapasnek a nachikakaāsi di Jesos a dyi na sa pakarohen do dawri a logar.

11 Ki myan daw asa matokpoh a arban bago a maysaysabok do bakrangaw no nawri a tokon.

12 Dawa, nachikakaāsi saw marahetaw a ispirito di Jesos a kon da, "Toboyen mo pa yamen a somdep dyirad bago saya."

13 Dawa, pinalobosan san Jesos. Do dawri, mi-nohtot sad mahakayaw, as nakangay da a somin-dep dyirad dadwaw a ribo a bago. Sinpangan na, naychapayapayayo saw bagwaw a nandad nakatapwak dad pangpangaw a nachinmo do minangaw, kan nahmes sa tabo bago saw.

14 Ki siraw mangonongaw siras nawri a bago, naychapayapayayo sa a nangay a nangibahe-bahey do tawotawo saw do idi da kan barbaryo saw maynamot do naparinaya. Sinpangan na, naychawarawara saw no tawotawowaw do yanan Jesos, ta yangay da chiban an āngō iyaw naparinaw.

15 Ki do nakawara daw daw, naboya daw no atittaw a mahakay a iyaw myanaw so arban a dimonyo a myan a maydisna a nakalaylay kan maganay danas pangtoktwan. Do dawri, namo sa tabo.

16 Siraw nakaboyaw so nawri a naparin do mahakayaw kan bago saw, nāw da inistorya dyirad tawotawo saw naparinaw do mahakayaw kan siraw bago saw.

17 Maynamot do dawri, chindaw dan tawotawowaw a komaros Jesos do logar daw.

18 Ki do kasakay danaw ni Jesos do abangaw, iyaw mahakayaw a sindepan dan marahet saw a ispirito, ki nachikakaāsi di Jesos a machangay dya.

19 Ki pinalobosan aban Jesos, as nakabata na sya dya a kāna, “Mayam ka na a maybidid bahay nyō, kan ibahey mo dyirad rarayay mo saw maynamot do makasalidaya a pinarin ni Āpo do nakāsi na dyimo.”

20 Do dawri, nayam mahakayaw a kominwan do asa poho saw a idi do dawri a yanan,[†] as kan inbahebahey na iyaw kapakaskasdaawaw no pinarin ni Jesos dya. Dawa, oyod das nakaklat no tawotawo saw.

*No Anak Ni Jayro Kan Mabakesaw A Nangsalid
So Laylayaw Ni Jesos*

(Mt. 9:18-26; Lk. 8:40-56)

21 Nakapakarayaw ni Jesos do kabtangaw no minanga do nakapaybidi naw, dinahepdep dan arwaw a tawotawo.

22 Ki do dawri, myan nawara asa tawo a mayngaran so Jayro a asa āpohen do sinagoga daw do dawri a yanan. Do nakaboya naw si Jesos, naydogod do salapen naw, as nakapachikakaāsi na a kāna,

[†] **5:20** **5:20** Mana “Dekapolis.” No chakey na batahen, ki “asa poho a idi.”

23 “Kadidiman danaw no anak kwaw a balasitang, mo Äpo. Pachiyangay mo pa saliden tan mapyan dana, as kan tan mabyay.”

24 Nachangay si Jesos dya. Ki do kadama daw a mayam, aro saw tawotawo a minonot di Jesos, kan masyasidin sa a omdibon do ayaman naw.

25 Myan do dawriw asa mabakes a nāw na marodit do asa poho kan dadwa dana katawen.

26 As iya, ki oyod naranas kalidyat, ta aro danaw nagasto nad kangangay nad matatarek saw a mangagas. On, nagasto narana tabo kwarta na, ki aba polos nakaagas sya, basbāli a naypaypangay paw ganyit naw.

27 Nadamdamag naranaw maynamot di Jesos, kan do dawri, nangay a nachisdin dyirad arwaw a tawo do dyichodanaw ni Jesos, as nakasalid nas kekeh naw.

28 Ta no myan do aktokto na, ki nyaya: “Aran nawri lang masalid ko laylay naya, sigorādo a mapyan ako.”

29 Nanyeng do dawri a nagsardeng iyaw no kapayraraya naw, as kan nadidiw na pa abo danaw ganyit naw.

30 Ki nyeng a nadlaw ni Jesos a myan iyaw panakabalin a minohtot dya. Dawa, nayweswes as nakasalap na siras myanaw do dyichodan naw, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Sino nangsalidayas laylay ko?”

31 “Namna!” tinbay dan nanawhen naw, “Maboya mwaya aro saw tawotawo a masyasidin do omdibon mwaya. Ängō paw yahsan mos nakasalid so laylay mo?”

32 Ki tinongtong ni Jesos nanyideb an sino nawri.

33 Nadlaw no mabakesaw naparinaw dya. Dawa, naypasngen do salapenaw ni Jesos a naychamirpirpir do kāmo na. Do nakapaydogod naranaw, inistorya na tabo naynamotan naw no nakasalid na sya.

34 “Balāsang ko,” kānan Jesos, “maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka. Ngay, mayam ka na, kan myan pakono dyimo kay-damnayan no kapangtokto, as kan mariribokan ka paba a maynamot do dawri a ganyit.”

35 Ki do kadama paw ni Jesos a maychiychirin do mabakesaw, myan dana saw natoboy a yapod bahay ni Jayro a makabata sya a kon da, “Nadiman danaw balāsang mwaw. Āngō paw ringgoran mo si Maistro?”

36 Ki inkaskaso naban Jesos chirinaw no tobotoboyen saw, as basbāli a binata na di Jayro a kāna, “Mabakel kaba. Aryan mwabaw kapanganohed mwaya dyaken.”

37 Do dawri, pinalobosan paba ni Jesos kawnot daw no tawotawowaw, malaksid di Pedro, as kan siraw maykaktehaw a sa Santiago kan Juan.

38 Sinpangan na, do nakapakarapit daw do bahayaw ni Jayro, naboya ni Jesos rakohaw a riribok dan aro saw a tawotawo a maychatanyitanyis kan magdongdong-aw.

39 Ki do nakasdep naw do bahayaw, inyahes na dyira a kāna, “Āngō pakalyak nyo a tomanyitanyis? Nadiman abaw nya balasītang, ta tod a nakaycheh.”

40 Ki chinamyeng das Jesos. Dawa, pinahbot na sa tabo tawotawowaw do bahayaw, as sira danaw inyapwan naw kan siraw nanawhen naw a tatdo nangay do kwartwaw no nadimanaw.

41 Sinpangan na, inigpet ni Jesos tanorwaw no balasítangaw, as nakaibahey na syad chirin da, “Talita kom!” No chakey na batahen, “Balásang ko, ibahey ko dyimo a maybangon ka!”

42 Ki insigida naybangon iyaw balasítangaw a dosi so tawen, as nakabidibidi na. Ki ultimo a chinasdaaw dan rrayayaw ni Jesos.

43 Pinakaolit ni Jesos dyira a dyi da ibahebahey nya naparin do aran sino. Sinpangan na, inbahey na a pakanen daw balasítangaw.

6

Chaskeh Da Si Jesos Do Nasaret (Mt. 13:53-58; Lk. 4:16-30)

1 Sinpangan na, komnaro si Jesos do dawri a logar kan naybidi danad Nasaret a idi na, kan minonot sa dyaw nanawhen naw.

2 Ki do Arawaw a Kapaynaynahah, nangay si Jesos a nangnanawo do sinagoga. Ki ultimo a nasdaawan aro saw a nangadngey sya, as kan binatabata da a kon da, “Dino paro nanghanghapan na tabo siras nyaya? Maypāngō nakapatak na so komwan a sirib, kan maypāngō kaparin na siras milagro saya?

3 Iyabawriw karpintirwaw a baro ni Maria, kan kakteh abawri da Santiago, Jose, Jodas, kan Simon? Asa pa, siraw kakakteh naw a mababakes, ki taywaran dyi sa omyan dya a

masngen dyamen? Ay samna!” Nyaw binatabata dan nangadngeyaw di Jesos a nakoyid so aktokto a maynamot dya.

⁴ Dawa, initbay ni Jesos dyira a kāna, “Iyaw propīta no Dyos, ki anyiben da do aran dino a logar, malaksid do bokod na idi, kakabagyan, kan pamilya.”

⁵ Maynamot do kadēkey no kapanganohed da dya, pinarin nabaw aro a milagro do dawri, malaksid nakapalapaw naw so tanoro na dyirad papere saw a maganyit tan mapyan sa.

⁶ Chinasdaaw ni Jesos maynamot do dyi daw a panganohdan.

Sinpangan na, nangay si Jesos a nangnanawo do kadwan saw a idiidi do omdibonaw do dawri a yanana.

No Katoboy Ni Jesos Siras Dosi Saw A Nanawhen Na

(Mt. 10:5-15; Lk. 9:1-6)

⁷ Do asaw a karaw do dawri, tinawagan sa ni Jesos asaw a poho kan dadwa nanawhen na, as nakatoboy na dyira taydodwa. Tinorohan na sas toray da a mangpaksyat so marahet saw a ispirito.

⁸ No inbilin ni Jesos dyira, ki mangyononot saba so aran āngo: kanen, bayon, mana kwarta do bolsa da, malaksid do sarokod da.

⁹ Binata na dyira a kāna, “Do kayam nyo, ki magsapatos kamo, kan mangyonot kamo abas aran āngo a pagsokatan nyo.

¹⁰ An myan iyaw ngayan nyo a idi, as myan mangrara dyinyo do bahay na, omyan kamo na daw mandad kakaro nyo do dawri a idi.

11 As an makarapit kamo do idi a dya mangrawat dyinyo kan chaskeh daynyo a adngeyen, karwan nyo sa, as kan wakwaken nyo ahbek naw no nawri a idi do kokod nyo a pamanekeknek nyo dyira a sira danaw makatoneng anchan madosa sa." Nawriw inbilin ni Jesos dyira.

12 Do dawri, nangay dana saw nanawhen naw, kan inkaskasaba dad tawotawo a machita magbabāwi sad gatogatos da.

13 Pinaksyat daw aro a marahet a ispirito, as kan pinaptosan da saw maganyitaw so lana, ki napyā sa.

*No Nakadimanaw Ni Juan A Mamonyag
(Mt. 14:1-12; Lk. 9:7-9)*

14 Sinpangan na, nadngeyan a tabo nyaya ni Āri Herodes,* ta nagdynamag danaw pinariparinaw ni Jesos do dawri a logar. No binata dan kadwan a tawo, ki "Iyaw si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay. As dawa, myan dyaw panakabalin a mamarin so komwan saw a milagro."

15 As siraw kadwanaw, binata da a kon da, "Iyano si Elyas ah?" As myan paw nakabata sya a iya, ki asa propīta a akmas propīta saw do kaychowa.

16 Ki do nakadngeyaw syan Āri Herodes, inpatati na a kāna, "Oy! Iya si Juan a Mamonyag a inapapotoh ko! Aysa, napagonggaraya!"

17 Nyayaw binatan Herodes maynamot ta iyaw nangpatiliw kan nangpabajod di Juan a sikakawar. Pinarin Herodes nya maynamot

* **6:14** **6:14** Iyaw nya a Āri Herodes, ki si Herodes Antipas. No āwag na, ki "Tetrako." No toray na, ki akmay gobirnador. Mt. 14:1

do nakapachikontraw ni Juan di Herodes do nakakabahay naw so ipag naw a si Herodyas a baket ni ādi nas Pilipi.

18 Ta do nakarahan, binata ni Juan di Herodes a kāna, “Malinteg abaw pinarin mwaya, ta sinodib mo baketaya ni ādi mo, kan myan pa sibibyay.”

19 Maynamot do dawri, inipsok ni Herodyas si Juan kan chakey na dimanen, ki maparin naba maynamot di Āri Herodes.

20 Ta chamo ni Āri Herodes si Juan, ta chapatak na malinteg kan masantwan a tawo, dawa, inaywanan na maganay. Ki aran akma saw kapaybiybinakel ni Āri Herodes, chinakey na pa adngeyen chirinaw ni Juan.

21 Sinpangan na, do nakasilibraraw ni Āri Herodes so kompli na, ki rinara na sa tabo āpohen daw no gobyirno kan siraw matotohosaw a torayen soldado kan siraw mabigbigbig saw a tawotawo do probinsya na a Galilya. Ki do dawri a silibrar, nachichwasan ni Herodyas gondaway na a mangipadiman si Juan.

22 Do nakatadaw no balāsangaw a anak ni Herodyas do salapen ni Āri Herodes, oltimo a chinahwahok ni Herodes kan siraw bisīta naw nya balāsang. Dawa, binatan Āri Herodes dya a kāna, “Akdawen mo chakey mo a akdawen, kan itoroh konchi dyimo.”

23 Binata na pa a magkari, “Aran iyaw no kagodwayan pagaryan ko, an nawriw chakey mo a akdawen, ki itoroh ko.”

24 Ki do nakahtotaw no balāsangaw, yangay na inyahes di ānang na an āngo iyaw akdawen nad

Āri Herodes. Binatan ānang na a kāna, “Iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag akdawen mo ah!”

²⁵ Naybabalay abaw balāsangaw a naypasngen di Āri Herodes, as nakakdaw na sya a kāna, “Changori, chakey kwa nanyeng a maiyangay dyaken iyaw ohwaw ni Juan a Mamonyag a mapadatok do tatakan.”

²⁶ Maynamot do dawri, taywara chinaynyin aktokto no āryaw, ki maynamot ta inkari na kan myan pa saw bisīta na, maparin na paba ibabāwi iyaw napabata naw do balāsangaw.

²⁷ Dawa, tinawagan Āri Herodes asaw a gwardya, as nakaimandar na sya a yangay na dyaw iyaw ohwaw ni Juan. Do dawri, komnaro iyaw gwardyaw a nangay a minpotoh si Juan a Mamonyag do yanan naw do bahodan.

²⁸ Sinpangan na, inyangay naw ohwaw ni Juan a napadatok do tatakanaw, kan inparawat nad balāsangaw. As iya, ki inyangay nad ānang na.

²⁹ Sinpangan na, do nakadngey daw syan nanawhenaw ni Juan, yangay da inhap iyaw bangkay naw, as nakaitanem da sya. Komwan nakadiman Juan a Mamonyag.

Pakanen San Jesos Nasorok A Dadima Ribo A Tawo

(Mt. 14:13-21; Lk. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

³⁰ Do dawri, naybidi saw apostolisaw ni Jesos do nakayapwan da saw a matatarek a idiidi a nangayan da, kan inbahey da di Jesos tabo pinarin kan innanawo daw.

³¹ Ki maynamot ta matatadi saw tawotawo a mawara kan komaro do yanan daw, ki aran

kakan da Jesos, ki naisanga da paba. Dawa, binata ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Ngay, mangay tad matarek a logar a abos tawo tan makapaynahah ta daw.”

³² Do dawri, nayabang sa a nangay do logaraw a kabwan tawo.

³³ Ki aro saw tawotawo nakaboya so nakakaro daw kan nakailasin dyira. As dawa, nayyayo saw tawotawowaw a yapod matatarek saw a idiidi a minbakhang sira. Sakbay a nakarapit sa Jesos kan siraw nanawhen naw do logaraw a kwanan da, myan dana sa mangnanayaw tawotawo saw.

³⁴ Do nakagchinaw ni Jesos do abangaw, naboya naw reprep saw a tawotawo kan taywaraw nakāsi na sira maynamot ta akma saw karniro a abo mangipastor sira. Dawa, insiknan naw nangnanawo so aro dyira.

³⁵ Ki do kamakoyab naranaw, naypasngen sa di Jesos nanawhen naw, as nakabata da sya a kon da, “Īto danayaw kasdep no araw kan abayaw pagyanan dan tawotawo saya do dya rango.

³⁶ Dawa, payamen mo na saw tawotawowaya a mangay a gomātang so kanen dad masngen saya barbaryo.”

³⁷ Ki tinbay san Jesos a kāna, “Inyo manoroh so kanen da ah!”

Ki inyahes dan nanawhen naw a kon da “Samna! Chakey mori a mangay kami a gomātang so tinapay a balor no rinibribo tan ipakan namen dyira?”

³⁸ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Papira paw myan a tinapay nyo? Yangay nyo pa chiban.”

Ki yangay da chiniban nanawhen na saw, as nakapaybidi dad Jesos, kan binata da dya a kāna, “Ari paw dadima dana katinapay kan dadwa among.”

³⁹ Ki inbilin ni Jesos dyira a paychakpekpehen da sa a maychadisdisnaw tawotawowaw do katamtamkanaw.

⁴⁰ Dawa, naychadisdisna saw tawotawowaw do katamtamkanaw. Myan saw tayisa gasot a nakpekpeh, kan myan saw taydidima poho.

⁴¹ Sinpangan na, inhap ni Jesos dadimaw a tinapay kan dadwaw a among, as nakatangay nad hanyit a nagyaman do Dyos. Sinpangan na, inakchikchid naw tinapayaw, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Komwan pinarin na dyirad dadwaw a among tan maidatar dyira tabo.

⁴² Ki komninan sa tabo, kan nabsoy sa.

⁴³ Myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad asa poho kan dadwa kakalapay nabidin do tinapayaw kan amongaw.

⁴⁴ As no bidang dan mahahakay lang a komninan do dawri, ki dadima a ribo.

*No Kayam Ni Jesos Do Hapotaw No Ranom
(Mt. 14:22-33; Jn. 6:16-21)*

⁴⁵ Do dawri, insigida a pinayabang ni Jesos nanawhen na saw a mamtang a komwan do Betsayda, as pinaybidi na saw tawotawowaw do bahabahay da.

⁴⁶ Do nakapakayam daranaw, somnonget si Jesos do asaw a tokon a naydasal.

47 Ki do kapaysarisari naranaw, maychatanyi danas Jesos do tokonaw, ki myan pad hobokaw no minangaw abangaw a nagloganan dan nanawhen naw.

48 Natalamad na sa a malidyatan a mangawod maynamot ta songat daw salawsaw. Ki do kaparbangon naranaw, romnapit si Jesos dyira, kan nayam do hapotaw no ranom. Do dawri, akma na say habasan.

49 Ki do nakaboya daw no nanawhen na saw si Jesos a myan a mayam do hapotaw no ranom, chināmo da kan nangagagay sa, ta no myan do aktokto da, iya, ki asa anyito.

50 On, taywaraw nakamo da do nakaboya daw sya a tabo. Ki do dawri, nyeng a naychirin si Jesos dyira a kāna, “Patoreden nyo aktokto nyo! Mamo kamo aba, ta yaken si Jesos.”

51 Sinpangan na, somnakay si Jesos do abang daw, ki nyeng a nangheteng. Taywaraw nakaklat dan nanawhen naw.

52 On, komwan sa a maynamot ta aran tayoka a naboya daw no nakapayparo nas tinapayaw, ki alit na natokod dabaw kabilegaw ni Jesos, ta matwa paw aktokto da.

No Kangayaw Ni Jesos Do Genesaret A Tana (Mt. 14:34-36)

53 Do nakapakabtang daranaw, nakadok sa Jesos do tana a Genesaret, kan in-gwarni da daw abang daw.

54 Sinpangan na do nakapakagchin daranaw, nanyeng da nailasin si Jesos no tawotawo saw.

55 Dawa, naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay dyirad matatarek saw a idi do

dawri a logar, as nakakpeh da siras maganyitaw, kan inisiw da sa inyangay do yananaw ni Jesos.

56 Do aran dino a nangayan Jesos a akmas porporok da saw, barbaryo da saw, kan siraw idiidi daw, ki naiyangay saw maganyitaw do paglaklakwan saw, as kan nachikakaāsi sa dya a aran iya lang sayranaw no laylay naw masalid da no maganyit saw tan mapyan sa. Do dawri, tabo san nakasalidaw, ki mapyan dana sa.

7

*No Kapachikontra Ni Jesos Do Nanawo Daw
No Parisyo
(Mt. 15:1-9)*

1 Myan paw naypisa do asa karaw, naychipeh sa do yananaw ni Jesos siraw kadwan saw a Parisyo kan mangnanawo saw so linteg a yapod Jerosalem.

2 Do dawri, nadlaw da siraw kadwan saw a nanawhen ni Jesos a dya monot do dadakay dan Jodyo do kapaybanaw sakbay no kakan.

3 Ta siraw Parisyowaw kan tabo saw Jodyowaw, ki inanohdan daw dadakay saya, ta nawriw inpatāwid dan inyaynyapwan da saw a koman saba, an dyi da manma kapyāhen maybanaw,

4 kan koman saba so aran āngo a yapod chindaan, an dyi da pa manma warsyan so ranom inawan da. Aro paw kadwan a anohdan da dadakay da no kapoonan da saw a akmas kapanoyas so bāso, banga, kan siraw longlonganaw a bronsi.

5 Dawa, maynamot do dyaya dadakay da, inyahes dan Parisyowaw kan siraw mangnana-wowaw so linteg di Jesos a kon da, “Āngota dyi sa manganohed nanawhen mwaya do dadakay dan kapoonan ta, ta kapyahen dabayaw maybanaw sakbay a koman sa?”

6 Ki inatbay san Jesos a kāna, “Maysinsīsingpet kamwaya! Oyod sawen binata ni Āpo Dyos a maynamot dyinyo do inpapadto na di propīta Isayas a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Siraw nya tawotawo, dayāwen da yaken do dangoy da, ki mabawaw aktokto da dyaken.

7 Abaw sirbin kaidaydāyaw da dyaken, ta inanawo daw linteg a pinarin tawo, kan batahen da a iyaw oyod a bilin no Dyos.*

8 “Komwan kamo sichangori, ki ninonolay nyo bilinaw no Dyos, kan nawri danayaw anohdan nyo dadakayaw a inpatāwid no tawo.”

9 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin dyira a kāna, “Masisirib kamwaya a magpambar do nakapawadin nyos bilin no Dyos tan mawnonotan nyo inpatāwid daw no kapoonan nyo.

10 Ta chīban nyo intolasaw ni Moyses a kāna, ‘Dayāwen mo sa āmang mo kan ānang mo. As no aran sino a mangibahey so marahet a maynamot do inyapwan na, ki machita dimanen nyo.’

11 Ki no inanawo nyowaya, ki matarekaya. Batahen nyowaya a an myan iyaw no maisidong no tawo do inyapwan na, ki maparin a dyi na

* **7:7 7:7** Isa. 29:13

itoroh. On, tod na ipambar a batahen dyira a iyaw isidong naw dyira, ki mabata a ‘Korban’.” No chakey na batahen korban, ki “naikari a naidāton do Dyos.”

12 “Ki do dyaya a inanawo nyo, ki palobosan nyo pabaya sidongan na saw inyapwan na.

13 On, maynamotaya do komwan saya a nanawo a natawid nyo, ninonolay nyo nayaw chirin no Dyos. Samna! Aro pa sayaw komwan a pariparinен nyo.”

*Maypāngo Nakapakagatos No Tawo
(Mt. 15:10-20)*

14 Do dawri, pinaypasngen san Jesos tawotawo saw dya, as kan binata na dyira a kāna, “Adngeyen nyo yaken, inyo a tabo, kan iktokto nyo a maganay tan maawātan nyo batahen kwaya.

15 Makagatos abaw tawo do isobo na, an dya iyaw marahetaw a kapangtokto na a ihwa no dangoy na. [

16 Changori, inyo a myan so tadyinya, kadngeyen nyo ah!”]†

17 Do nakakaro danaw ni Jesos siras tawotawowaw, somindep danad bahayaw. Ki do dawri inyahes dan nanawhen naw an āngo iyaw no chakey a batahen no pangarigan naw.

18 Ki binatan Jesos dyira, “Aran inyo, ki naawātan nyo pabawri? Chiban nyo kanen a isobo nyo. Taywaran pakagatosan nawri?

19 Somdep abaw nawri do aktokto, an dya do bodek, as kan maipoha anchi.” No chakey a

† **7:16 7:16** Abaw nya birsikolo do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego. Mk. 4:9

batahen ni Jesos, ki maparin a kanen aran āngō a kitan makan, kan pakagatosan aba.

20 Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nangibahay sya a kāna, "No mohtot do pangtoktwan no tawo iyaw nawriw pakagatosan.

21 On, no pangtoktwan tawo, ki nawriw paypātobwan paygatosan a akmas marahet a kapangtokto, kapaychakatekateh a machoknod, kapanakanakaw, kapangdiman, kapachikamalala,

22 kapayagom, kapamarin so marahet, kan kapangoskosit, kaderrep, kaimon, kapamaraherahet, kakospag, as kan abos arang a kaparin.

23 "Tabo san nyaya, ki yapo sad kapangtokto no tawo, as kan siraw nyayaw mapaygatos."

*No Saray No Asa Mabakes A Yapod Penisya
(Mt. 15:21-28)*

24 Do nakakarwaw ni Jesos do dawri a logar, ki nangay do logaraw a masngen do syodad nad Tiro, kan nachiyan do asaw a bahay daw. Do dawri, chaskeh na a myan makapatak sya, ki alit na napatakan dan tawotawo.

25 Sinpangan na, myan asa a mabakes a myan so balasītang a intorayan marahet a ispirito. Do nakadamag naw a myan dana si Jesos, nyeng a nangay kan naydogod do salapen naw.

26 Do dawri, nachikakaāsi di Jesos a paksyaten naw marahetaw a ispirito a nangitoray so anak naw. Ki iyaw nya mabakes, Jodyo aba, ta nayanak do Penisya do Sirya a tana, kan Griego iyaw no chirin na.

27 Sinpangan na, initbay ni Jesos dyaw no nyaya pangarigan a kāna, "Machita pakanen

a manmaw adedekey, ta maparin aba sodiben kanen daw a ipakan dyirad chito.”

28 “Na, oyod mo Āpo nawri,” initbay no mabakesaw. “Ki aran siraw chito do ohbwaw no lamisaan, ki dididen dabawriw mapaychahesday daw no adedekey an koman sa?”

29 Ki inatbay ni Jesos a kāna, “Maynamot do atbay mwaya, maparin mo naw maybidi, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito do anak mwaw.”

30 Do dawri, naybidi danaw mabakesaw. Ki do nakasabat naranaw, naboya naw anak naw a myan a maypoktd kan napyá dana, ta komnaro danaw marahetaw a ispirito dya.

Pyahen Ni Jesos Toleng Kan Omel A Mahakay

31 Sinpangan na, komnaro sa Jesos do Tiro, kan nayam sa do Sidon a kominwan do Minangaw a Galilya a nandad nakapakarapit da do probinsya a Dekapolis.

32 Ki do dawri, myan saw nangyangay di Jesos so asa a mahakay a toleng kan dya makabnek. Nachikakaāsi sad Jesos a aran tod na palapawan so tanoro na tan mapyan nya mahakay.

33 Ki no pinarin Jesos, pinachibawa na dyirad tawotawowaw. Sinpangan na, pinaseseng na saw kamanongdo naw do tadyinya na saw no mahakayaw. Katayoka no nawri, napapot so chipa nad kamanongdo naw, as nakasalid nas ridaw no mahakayaw.

34 Tinangay ni Jesos hanyit, kan minawa so marahem, as nakabata na syad chirin da, “Eppata!” No chakey na batahen, ki “Manyiwang ka!”

35 Do dawri, nyeng a nakadngey, as nakabnek mahakayaw, kan arabaw balibad na maychirin.

36 Ki maynamot do nyaya a naparin, binata ni Jesos a abaw pangibaheyan das nyaya. Ki an mango nakabilin sira ni Jesos, mangamangay paw nakaipadpadamag da sya.

37 Tabo san nakadngeyaw so nyaya dāmag, taywaraw nakaklat da, kan binatabata da a kon da, “Ay, oyod sawen a maganay a tabo pariparinan na! Ta aran sirayaw tolengaya, ki mapakadngey na saya, kan aran sirayaw dyaya makapaychirin, ki mapaylilyak na saya.”

8

Pakanen San Jesos Nasorok A Apat A Ribo A Tawo

(Mt. 15:32-39)

1 Do dawri, aro dana saw naychipeh a tawotawo do yananaw ni Jesos. Maynamot ta arabaw kanen da, tinawagan ni Jesos siraw nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna,

2 “Chāsi ko sayaw nyaya tawotawo, ta napatawsan dana sayas bahon da, kan tatdo danaya karaw da dyaten do dya.

3 An paybidihen ko sa a mapteng, angwan mahohed kadwan do rarahan, ta mabawayaw sabatan dan kadwan dyira.”

4 Ki initbay dan nanawhen naw a kon da, “On, ki, ayya! Panghanghapan tas kanen dad nayraranswan taya? Chapakan tawri sira tabo?”

5 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Papira paw tinapay nyowaya?”

Ki initbay da, “Ari paw papito dana.”

6 Do dawri, inbilin ni Jesos dyirad tawotawowaw a maychadisdisna sa do tana. Sinpangan na, inhap na saw papito saw a tinapay, as naka-pagyaman na di Āpo Dyos. Ki do nakatayoka naw, inakchikchid na, as nakaitoroh na sya dyirad nanawhen naw tan idasar da dyirad tawotawo saw. Ki pinarin daw akmas inbilinaw ni Jesos.

7 Do dawri, myan papere a dedekey a natapan a among. Nagyaman si Jesos di Āpo Dyos a maynamot do dyaya, as nakaibahey na sya dyirad nanawhen naw a iraman da idasar dyirad tawotawowaw.

8 Komninan sa tabo tawotawo saw, as kan nab-soy sa. Sinpangan na, myan paw kinonokon dan nanawhen naw a panda da, as kan nakapno pad papito a kakalapay nabidin do nakchikchidaw a tinapay kan among.

9 Do dawri, myan sa ngataw apat a ribo a tawotawo a komninan daw. Sinpangan na, pinaybidi dana san Jesos.

10 Do nakayam daw, nanyeng a naglogan sa Jesos kan siraw nanawhen naw do abangaw a kominwan do sakop naw do idyaw a Dalmanota.

*No Kapanahahes Dan Parisywaw Di Jesos
(Mt. 16:1-4; Lk. 12:54-56)*

11 Do nakawara daw do dawri, yangay da sino-gal no kadwan saw a Parisyo si Jesos. Inakdaw da pa dya a mapaboyas milagro tan sooten da an iya, ki yapod Āpo Dyos mana engga.

12 Maynamot do dawri a inakdaw da, chinaynyin aktokton Jesos. As dawa, minnawa so marahem, as nakabata na sya dyira a kāna, “Āngō ta mangdaw nya kapotōtan so milagro? Oyod nya ibahey ko dyinyo a abanchi a polos maitoroh do dya kapotōtan!”

13 Do dawri, kinarwan na sa, as kan minirwa naglogan do abangaw a namtang a nangay do kabtangaw no minangaw.

*No Pangarig Ni Jesos A Maynamot Dyirad
Parisyowaw*

(Mt. 16:5-12)

14 Ki do dawri, nawayakan dan nanawhen naw naybahon, malaksid do asaw lang a tinapay a myan dyira do abangaw.

15 Sinpangan na, binata ni Jesos dyiraw no nya pangarigan a kāna, “Magannad kamo do yapo daw no Parisyo saw kan yapo ni Āri Herodes.”

16 Do nakaibaheyaw ni Jesos so nya, nagsasarita saw nanawhen naw, kan binata da a kon da, “Komwanayaw batan Jesos, ata abayaw tinapay ta.”

17 Ki nadlaw ni Jesos iyaw no kapagsasarita daw, as dawa, inyahes na dyira a kāna, “Ay samna! Āngō ta nawriw pagsasaritaan nyo kabon tinapay nyo? Ari kamo pawri a dya makaboya mana ari nyo pawri a dya maawātan? Napangayan nyos aktokto nyo?

18 Myanayaw mata nyo, ki makaboya kamo abawri? As myanayaw tadyinya nyo, ki bitor kamori? Manakem nyo pabawriw no nakapay-parwaw no tinapay kan natapan a among?

19 Do nakakchikchid kwaw so dadimaw a tinapay a kinan dan dadimaw a ribo a mahahakay, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?"

Ki initbay das Jesos a kon da, "Nakakonokon kami paw so asa poho kan dadwa kakalapay."

20 Sinpangan na, binata pan Jesos a kāna, "Naon, as kan do nakakchikchid kwaw so pa-pitwaw a tinapay a kinan dan apataw a ribo a tawotawo, papira kakalapay panda a kinonokon nyo?"

Ki initbay da, "Myan paw papito a kakalapay."

21 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, "Na, nyawen! Ari kam pawri a dya makaāwat?"

Pyahen Ni Jesos Bolsekaw A Mahakay Do Betsayda

22 Do nakawara daw da Jesos do Betsayda, myan saw nangyangay so mahakay a bolsek kan nachikakaāsi sad Jesos a saliden na tan mapyan mahakayaw.

23 Sinpangan na, kinaday ni Jesos iyaw no bolsekaw, as nakahtot na syad gaganaw no idi. Do dawri, chinipan naw mataw no bolsekaw, as pinalapaw naw tanoro na dya, as kan nakaiyahes na sya dya a kāna, "Ariw maboya mo?"

24 Ki inwaras no mahakayaw kapanyideb na, as nakabata na sya a kāna, "On, makaboya ako nayas tawotawo, ki akma sayaw kayokayo a mayam."

25 Do dawri, minirwa sinalid ni Jesos iyaw no mataw no bolsekaw. Inmochideng no mahakayaw mata naw, ki napyan kan malawag danaw kapanyideb na.

26 Sinpangan na, pinasabat ni Jesos, kan binilin na a kāna, “Taros ka na somabat ah, as kan somibah ka pabad idi.”

*Paneknekan Ni Pedro Maynamot Di Jesos
(Mt. 16:13-20; Lk. 9:18-21)*

27 Do dawri, komnaro sa Jesos kan siraw nanawhen naw do Galilya a nangay do barbaryo saw a omdibon do Sesarea Pilipos. Do kayan da paw do rarahan, inyahes ni Jesos nya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ibahey nyo pa dyaken an sino ako do kapangtokto dan tawotawo.”

28 Initbay da dya a kon da, “Na, binata daw no kadwan a imo kono si Juan a Mamonyag a minirwa nabyay, kan myan paw nakabata sya a imos Elyas. As siraw kadwan saw, ki batahen daw a asa ka kono a propīta ni Āpo Dyos do kaychowa a minirwa nabyay.”

29 “Ki inyo,” inyahes ni Jesos dyira, “sino ako do kapangtokto nyo?”

Ki initbay ni Pedro a kāna, “Namna! Taywaran dya imos Kristo?”*

30 Do dawri, mainget a inbilin ni Jesos dyira a dyi da ibahebahey do aran sino a maynamotaw do kadyos na.

* **8:29 8:29** “Kristo” mana “Mesias” a iyaw Mangisalakan so tawotawo a inkari no Dyos.

*No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kadiman Kan
Kapagonggar Na
(Mt. 16:21-28; Lk. 9:22-27)*

31 Do dawri, insiknan ni Jesos a inanawo dyirad nanawhen naw a machita a rahanen no Tawo a Yapod Hanyit iyaw kalidyalidyat. Siranchiw panglakayen saw kan siraw matotohos saw a papadi kan siraw no mangnanawowaw so linteg, ki ipsok danchi, as kan iparawat danchi a madiman. Ki makarahan iyaw tatdo a karaw, ki mirwanchi a mabyay.

32 Ki maynamot ta malawag a inbahey ni Jesos maynamot do kadiman naya, pinachibawa ni Pedro so dēkey, as nakailiyak na sya.

33 Ki inidit ni Jesos saw no nanawhen naw, as nakapaydabdab nad Pedro. Inbahey na dya a kāna, “Komaro ka dyam Satanas, ta nawryayaw iktokto mo chakey no tawotawo; iyabayaw chakey no Dyos!”

34 Sinpangan na, tinawagan san Jesos tawotawowaw kan siraw no nanawhen naw, as naka-bata na sya dyira a kāna, “No aran sino a makey a monot dyaken, ki machita a penpenen naw chakey na, isabhay naw kros na, as kawnot na dyaken.

35 Ta no sino a mangipateg so byay nad tanaya, alit na mabo na. Ki no tawo a madiman a maynamot do kapanganohed na dyaken kan kaiwaras nas Maganay a Dāmag, myan anchiw byay na abos pandan a itoroh anchi no Dyos dya.

36 Ta aryoriw magon-gona no tawo a madyira na tabo iyaw no myan do lobongaya, ki mabo naw byay na abos pandan do impyirno? Polos!

³⁷ On, ta aryoriw maitoroh no asa tawo a panadi so byay na? Polos!

³⁸ No mangyasnek dyaken kan iyaw chirin ko do salapen tawotawo saya sichangori a nailabay do gatos kan managdaydayaw do didyosen, ki pachisnek konchi anchan mawara ko. On, yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki pachisnek konchi anchan mawara ko a mangipaboya so dayag ni Āmang ko, kan pachirayayan da pan masantwan saw a anghilis.” Nawriw no binatan Jesos.

9

¹ Binata na pa dyira a kāna, “Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a siraw kadwan saya dyinyo dya sichangori, ki madiman sabanchi a mandad kaboya das pagtorayan ni Āpo Dyos kontodo panakabalin na.”

No Kapagbalbaliw No Inawan Ni Jesos (Mt. 17:1-13; Lk. 9:28-36)

² Nakapakarahanaw no anem a karaw, inhap ni Jesos sa Pedro, Santiago, kan si Juan a sira lang, kan somnonget sa do asaw a matohos a tokon. Do nakapakarapit daranaw daw, nyiknyinan a nagbalbaliw inawanaw ni Jesos do salapen da.

³ Somnileng laylay naw, as kan oltimo a makapoyat kaydak na. Aba polos makapanyidak do dya tana so akmas kaydakaw no laylay naw.

⁴ Sinpangan na, nagparang saw dadwaw a pachirawatan Āpo Dyos kaychowa a sa Elyas kan Moyses, kan myan sa machisarsarita di Jesos.

5 Ki binata ni Pedro di Jesos, “Maistro, ay, angwa kagāsat no kayan taya dya! Maganay ngata an mamarin kamis tatdwa bengbeng: asa dyimo, asad Moyses, kan asad Elyas.”

6 Naychaychawan Pedro a napabataw nya, ta chapatak naba polos an āngko kosto a ichirin na maynamot do taywaraw a nakamo da.

7 Sinpangan na, nyiknyinan a inabongan sa no demdem, kan myan timek a yapod demdemaw a naychirin a kāna, “Iyaw nyaw Anak ko a oyod kos chadaw. Adngeyen nyo ibahey na!”

8 Nanyeng da inwaras kapanyideb da, ki abaw matarek a naboya da, an dyas Jesos a maychatanyi.

9 Do kawsok daranaw, inbilin Jesos dyira a dyi da ibahebahey naboya daw do aran sino a mandad kapagongar naw anchi no Tawowaw a Yapod Hanyit.

10 Do dawri, kinapikapya daw nawri a bilin ni Jesos dyira, ki alit na a naysin-iiyahes sa an āngko chakey na batahen kapirwa naya mabyay.

11 Inyahes dad Jesos a kon da, “Na, āngko paro batan da sya no mangnanawowaya so linteg a machita manma mangay si Elyas sakbay a mangay si Kristo?”

12 “Naon,” initbay ni Jesos. “Kosto nawri a kapangnanawo da a mangay a manmas Elyas, kan pagsagānaen naw aktokto dan tawotawo. Ki nawri aba lang, ta myan paw naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dyaken a machita a lidyalidyat en kan oyawen da yaken a Tawo a Yapod Hanyit.

¹³ Ki ibahey ko dyinyo a nangay danas Elyas,* kan pinarin da dyaw aran āngo a chinakey da a akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a maynamot dya.”

*No Adekeyaw A Sindep No Marahet A Ispirito
(Mt. 17:14-21; Lk. 9:37-43a)*

¹⁴ Do nakapaybidyaw ni Jesos kan siraw tattaww a kinayrayay na do yanan daw no nabidinaw a nanawhen na, naboya da saw arwaw a tawotawo daw. Myan pa daw tomaytayisa saw a mangnanawo so linteg a machisopsopyat dyirad nanawhenaw.

¹⁵ Sinpangan na, do nakaboya daw no tawotawowaw si Jesos, akma say dya domininad tana, kan nanyeng sa naychapayapayayo a nangay a nangpadayaw sya.

¹⁶ Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Āng pachisopyat nyo dyira?”

¹⁷ “Mo Maistro,” initbay no asaw dyirad tawotawo saw daw, “aryaw dyaw baro kwaw a inyangay ko dyimo. Pinagomelaw ngamin nangitorayaw sya marahet a ispirito.

¹⁸ An somrwaw marahetaw a ispirito a lomnongan dya, ki dipodiporisen naw, as kahabotab no dangoy na kan mayngaletnget paw, as kaksiw na. Chindaw ko naw dyirad nanawhen mwaya a paksyaten da, ki mapakaro dabaw a polos.”

¹⁹ Do dawri, initbay ni Jesos dyira a kāna, “Inyo kapotōtan a abos anohed, anchan āngo kapanganohed nyo a aran nahay ako na minyan

* **9:13 9:13** Si Juan a Mamonyag chakey na batahen do dya.

dyinyo? Mango pas kahay kaan-ānos ko dyinyo?
Yangay nyo pa dyaken adekeyaya!”

²⁰ Sinpangan na, pinasngen da dyaw adekeyaw. Ki do nakaboyaw no marahetaw a ispirito si Jesos, pinaychamirpirpir naw adekeyaw, kan nalbad tana a nadipodiporis a homotahotab so dangoy.

²¹ Inyahes ni Jesos do āmangaw no adekeyaw a kāna, “Kango paw nakapangrogin nyaya a mapariparin dya?”

Ki tinbay no āmangaw no adekeyaw a kāna, “Nakayapo paw do kadēkey na.

²² Masanyibaw a pakbongen no marahetaw a ispirito anak kwaya do apoy kan ahmesen naw do ranom tan rarayawen na. As dawa, machikakaāsi ako dyimo a chāsi kan sidongan mo pa yamen an arā mwa maparin.”

²³ Sinpangan na, binatan Jesos a kāna, “Āngota batahen mo a, ‘An maparin mo’? Aran āngo a parinen, ki maparin tawo a myan so anohed do Dyos.”

²⁴ Ki nyeng a binatan āmangaw no adekey a kāna, “Manganohed ako, ki sidongan mo pa yaken do pagkorāngan ko!”

²⁵ Do nakaboyaw ni Jesos a omaribongbong saw tawotawo saw, minandaran naw marahetaw a ispirito a kāna, “Imo a ispirito a napagtoleng kan napagomel so adekeyaya, mohtot ka do dawri a adekey kan paybidyan mo paba polos.”

²⁶ Do dawri, nangagay marahetaw a ispirito, as kan naypataywaraw nakapaychamirpirpir nas adekeyaw, as kan do dawri, minohtot. Ki do

nakapakahtot naranaw, akma danaw bangkay adekeyaw, as kan aro nakabata sya a nadiman dana.

²⁷ Ki inigpet ni Jesos tanorwaw no adekeyaw, as nakabangon na sya, kan naytēnek adekeyaw.

²⁸ Ki do nakapakasdep daranaw da Jesos kan siraw nanawhen naw do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw so malimed a kon da, “Āngō ta napaksyat namen abaw marahetaw a ispirito?”

²⁹ Ki tinbay san Jesos a kāna, “Mapaksyat abaw komwanaya marahet a ispirito, an dya manmaw kaipasnek nyo so kapaydasal nyo do Dyos.”

No Maynamot Do Nakadiman Kan Naka-pagongaraw Ni Jesos

(Mt. 17:22-23; Lk. 9:43b-45)

³⁰ Do dawri, komnaro dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw daw, kan kinelsat dad Galilya. Chakey ni Jesos a dyi da mapatakan tawotawowaw yanan da,

³¹ ta madama na inanawo nyaya dyirad nanawhen naw a kāna, “Yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki mahayak paba maiparawat dyirad tawotawo a omdiman dyaken. Ki aran komwan, mirwa akonchi a mabyay do chatatdo naw a karaw.”

³² Ki do dawri, maawātan daban nanawhen naw nyaya a inbahey na dyira, as kan chamo daw manahes dya an āngō chakey naw a batahen.

No Kasisitaan Do Pagtorayan No Dyos

(Mt. 18:1-5; Lk. 9:46-48)

³³ Sinpangan na, nakarapit sa do idyaw a Kapernaom. Do nakapakasdep danaw ni Jesos do bahayaw, inyahes na dyirad nanawhen naw a kāna, “Āngó kaychiw pagsosopyatan nyowaw do rarahan?”

³⁴ Ki naychalilyak saba, ta do kayan daw do rarahan nawriw nagsosopyatan da an sino dyiraw kasisitaan.

³⁵ Do dawri, naydisna si Jesos, as nakatawag na siras asa pohwaw kan dadwa nanawhen na, as nakabata na sya dyira a kāna, “No magkalik-agom a manma, machita a iyaw kapanawdyan kan magsirbi dyirad tabo tawotawo.”

³⁶ Sinpangan na, nanghap si Jesos so asa adekey, as nakapatēnek na sya do kahahatangan daw. Sinpangan na, kinepkep na, as nakabata na sya dyira a kāna,

³⁷ “No aran sino a mangrawat so mabodis so saad a akmas nyaya adekey a maynamot do kapanganohed na dyaken, yaken rawaten na. As no aran sino a mangrawat dyaken, yaken aba lang rawaten na, an dyi pa iyaw nanoboyaw dyaken.”

*No Dya Machikontra, Ki Machirarayay
(Lk. 9:49-50)*

³⁸ Binata ni Juan di Jesos a kāna, “Mo Maistro, naboya namenaw asaw a tawo a napaksyat so marahet saw a ispirito a maynamot do kaosar nas ngaran mo, ki binaywan namen, ata, rarayay tabaya.”

³⁹ Ki binata ni Jesos a kāna, “Baywan nyo aba, ta an myan makaparin so milagro a maynamot

do kaosar nas ngaran ko, maparin naba a pasaronwan so maikontra dyaken.

40 No dya machikontra dyaten, ki rarayay taw nawri.

41 No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod a aran sino a mapaynom dyinyo so asa kabaso a ranom maynamot ta dyira naynyo ni Kristo, syirto a gon-gonaan anchiw nawri a tawo.”

Siraw Pakayapwan Kapaygatos

(Mt. 18:6-9; Lk. 17:1-2)

42 Do dawri, tinongtong ni Jesos naychirin a kāna, “No aran sino a mangsolisog tan makagatos aran asa lang dyirad nyaya mawnged pa so kapanganohed dyaken, ki maganaganay pa adayo an mapaytanán so rakoh a bato a gilingan lagaw naw, as kaitapwak syad tāw.

43 As dawa, an tanoro mwaw pakayapwan kapaygatos mo, akteben mo. Maganaganay an pokol ka a somdep do hanyit kan iyaw myanaw dadwa tanoro mo a maitapwak do impyirno a yanan apoy a dya mawsepan. [

44 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]†

45 Ki an iyaw kokod mwaw pakayapwan pakachichadan mo do kapaygatos, akteben mo! Maganaganay an piday ka a somdep do abos pandan a byay kan myanaw so dadwa a kokod a maitapwak do impyirno. [

46 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.]

† **9:44 9:44, 46** No birsikolo 44 kan 46, ki aba do chirin Griego do kadwan saw a manyoskripto. Siraw nyaya, ki pariho do 9:48.

47 An iyaw mata mwayaw pakayapwan kapay-gatos mo, hawhawen mo. Maganaganay a bolsek ka a somdep do pagtorayan no Dyos kan myanaw so dadwa mata a maitapwak do impyirno.

48 Do dawri, madiman sabaw ohed, as kan iyaw apoyaw, ki mawsep aba.

49 “Oyod a myan kalidyat an pasaren tabo tawotawo a nawriw mapaganay so dadakay da a akmas apoyaw kan asin a mapaganay so taham no ichan.

50 Oyod a masirbiw asin, ki an tomnabang, maybidi pawriw payit naw? Dawa, iktokto nyo chakey a batahen asinaya, as kan sikakapya kamo tan myan kapagtotonos nyo.” Nawriw binatan Jesos dyira.

10

No Kapaychabahay Kan Kapaysay

(Mt. 19:1-12; Lk. 16:18)

1 Do dawri, komnaro dana daw si Jesos, as nangay do probinsya a Jodya. Sinpangan na, namtang do Oksong a Jordan. Ki do nakapamtang naw daw, minirwa dana saw reprepaw a tawotawo a naychipeh do yanan naw. Do dawri, ninanawo na sa a akmas sigodaw a pariparineng na.

2 Sinpangan na, naypasngen di Jesos kadwan saw a Parisyo tan sooten da. Inyahes da dya an maipalobos do linteg an pasyayen mahakay kabahay na?

3 Ki inyahes ni Jesos dyira a kāna, “Āngō inbilin Moyses dyinyo?”

4 “Na, inpalōbosaw ni Moyses. Basta maytolas mahakayaw so pakaboyan a maysyay sa, as kapayam naranas baket naw,” binata da.

5 Ki tinbay san Jesos, “On, maynamot do kawayan oho nyo, nawriw intolasanaw ni Moyses so nawri a bilin.

6 Ki no pinarin napaytawo do nakapamarswa na, pinarin na sa mahakay kan mabakes.

7 Akmas naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, ‘Dawa, nyaw paynamotan na a karwan mahakay āmang kan ānang na an machikabay. Tan komwan, komplito kapayrapa da kan baket na,

8 as kan sira dadwa, ki mayparin dana sa asa bayo a pamilya.*

9 As dawa, no pinayrapan Dyos a pinayparin a asa, dyi pakono a paysyayen tawo.”

10 Do nakapaybidi darana da Jesos do bahayaw, inyahes dan nanawhen naw maynamot do dyaya.

11 Ki tinbay sa ni Jesos a kāna, “No aran sino a mapasyay so baket na, as mangabahay so matarek, ki makagatos do baket naw a nanma so kapachikamalala.

12 Komwan iyaw mabakes a mapasyay so lakay na, as kapachikabay nad matarek, makagatos do nanomaw a lakay na so kapachikamalala.”

No Kabindisyon Ni Jesos Siras Adedekey

(Mt. 19:13-15; Lk. 18:15-17)

13 Myan paw naypisa do asa karaw, nanganganay sa di Jesos so adedekey da tan saliden na

* **10:8 10:8** Gen. 2:24

sa a bindisyonan. Ki siraw nanawhen naw, pinaydabdab da sa.

¹⁴ Ki do nakaboyaw sya ni Jesos so nawri a pinarin dan nanawhen naw, ki nakasoli, kan binata na dyira a kāna, "Palobosan nyo saw adedekey saya a mangay dyaken, kan baywan nyo saba, ta siraw akma syay a adedekey akin dyira so pagtorayan no Dyos.

¹⁵ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a dya machiyengay so kapangrawat so pagtorayan no Dyos a akmas kapangrawataw no nya saya adedekey, sigorādo a mairaman abanchi daw."

¹⁶ Sinpangan na, tinayitayisa na sa kinepkep adedekeyaw. Pinalapaw naw tanoro naw dyira, as nakabindisyon na sira.

*No Baknang A Tawo
(Mt. 19:16-30; Lk. 18:18-30)*

¹⁷ Do kapagrobwataw ni Jesos a komaro daw, myan asa mahakay a nayyayo a nangay dya. Naydogod do salapenaw ni Jesos, as nakaiyahes na sya dya a kāna, "Mo maganay a Maistro! Āngko machita a parinen ko tan madyira ko byay a abos pandan?"

¹⁸ Ki binata ni Jesos dya a kāna, "Āngko ta pangararan mo yaken so maganay? Abaw maganay, an dya iya lang Dyos.

¹⁹ Chapatak mo na saw bilbilinaw do linteg: 'Mangdiman kaba, machikamalala kaba, manakanakaw kaba, mangipaneknek kabas bayataw, magkosit kaba, as kan dayāwen mo saw inyawan mo saw.' "†

† **10:19 10:19** Eks. 20:12-16; Deot. 5:16-20

20 “Na, Maistro, yapo pa do kadēkey ko, ki tinongtongpal ko na sa tabo nyaya bilbilin,” initbay no mahakayaw.

21 Ki naayatan si Jesos a nangperreng sya. Sinpangan na, binata na dya a kāna, “Ari paw asa pagkorāngan mo. Yangay mwa ilāko kinabaknang mwaw, as kaitoroh mo sya dyirad mapopobri saw so naglakwan mwaw tan myan anchiw kinabaknang mod hanyit. Katayoka na, monot ka dyaken.”

22 Ki do nakaichirinaw ni Jesos so nyaya, nao-pay mahakayaw, as kan nagmamayo a komnaro daw maynamot ta taywaras kabaknang.

23 Do dawri, inwaras ni Jesos nanyideb, as nakabata na sya dyirad nanawhen naw a kāna, “Ay, āngo nchya kalidyat no myan sayas kinabaknang a somdep do pagtorayan no Dyos!”

24 Chinasdaaw dan nanawhen naw a maynamot do dyaya chinirin na, ki tinongtong ni Jesos a binata, “Ay, inyo a anak ko, iyaw kapakasdep do pagtorayan no Dyos, ki oyod nas kalidyat!

25 Maydaydamnay kapayhawos no binyay a kamilyo do wayan rayem kan kasdep no mabaknang do pagtorayan no Dyos.”

26 Maynamot do dawri a chinirin Jesos, ki taywaraw kapakasdaaw da, as kan napenpen dabaw dangoy da a nangiyahes sya a kon da, “Na, an komwan, sino dana paronchiw maisalakan?”

27 Ki pinerreng san Jesos, as nakabata na sya dyira a kāna, “Maparin aba polos no tawo do

aran āngo a pamosposan. Ki no Dyos, maparin na a parinen aran āngo.”

²⁸ Sinpangan na, binata ni Pedro dya a kāna, “Namna! Maypāngō kami na? Kinarwan namen dana saya tabo do nakawnot namenaya dyimo!”

²⁹ “Naon!” kānan Jesos. “No ibahey ko dyinyo, ki oyod. No aran sino a omkarō so bahay na, kakakteh na saw mana inyapwan na, anak na saw mana tana na a maynamot dyaken kan Maganayaya Dāmag,

³⁰ ki masorsorok panchi kan ginasgasot rawaten na do kayan na paw a sibibay sichangori kan iyaw baloraya no kinarwan na saya. On, arwaronchiw bahay, kakakteh, inyapwan, anak, kan tana na. Komwan pa do karon kalidyatan, as do kapanawdyan anchi a araw, ki rawaten nanchiw byay na a abos pandan.

³¹ Ki aro saw nanmanma sichangori a maybadiw a manawdyinchi, kan myan saw nanawdyi a manmanma anchi.”

Pitdwen Jesos A Ibahey Kadiman Kan Kapagongar Na

(Mt. 20:17-19; Lk. 18:31-34)

³² Do dawri, somnonget dana sa Jesos kan siraw nanawhen naw a kominwan do Jerosalem. Si Jesos, ki myan do panman daw no nanawhen naw, as kan oltno a masmasdaaw sa. Do panawdyan daw, ki siraw tawotawo saw a mamo an āngo maparin anchi daw. Sinpangan na, pinirwa pinachibawa ni Jesos asa poho saw kan dadwa a nanawhen na, kan inbahey na dyiraw mapariparinaw anchi dya.

³³ “Adngeyen nyo,” binata na. “Somonget ta do Jerosalem, ki do dawri maiparawat akonchi a Tawo a Yapod Hanyit dyirad matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg. Ikeddeng danchi yaken a madiman, as kan iparawat danchi yaken dyirad dyaw a Jodyo.

³⁴ Do dawrinchi, oyawen danchi yaken, as kachichipa danchi dyaken, sapsaplitan, as kan dimanen danchi yaken. Ki makarahan tatdo a karaw, mirwa akonchi a mabyay.”

*No Kapangyahahes Ni Santiago Kan Juan
(Mt. 20:20-28)*

³⁵ Ki do kadama daw a mayam, naypasngen di Jesos anak saw ni Sebedeo a sa Santiago kan Juan, as nakaiyahes da sya dya a kon da, “Mo Maistro, ari paw chakey namen a akdawen dyimo.”

³⁶ “Na, āngō chakey nyo a parinen ko dyinyo?” initbay ni Jesos dyira.[‡]

³⁷ Ki nawriw inakdaw dad Jesos a kon da, “Palobosan mo pa yamen a machipaydisna anchi dyimo anchan maidayaw ka do pagtorayan mo: asa do mangketaw do kawanan mo, as asa do mamangketaw do kaholi mo.”

³⁸ Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Chapatak nyo abayaw akdawen nyowaya. Maibtoran nyoriw kalidyatan a akmanchis pasaren kwaw, kan aryoriw tored nyo a madiman a akmanchis kadiman ko?”

³⁹ Ki initbay da dya a kon da, “Na, maparin namen.”

[‡] **10:36** **10:36** Mt. 20:32; Mk. 10:51

Do dawri, binatan Jesos dyira a kāna, “On, ibtoran nyonchiw kalidyatan a akmas kalidyatan kwaw anchi, as kan madiman kamonchi a akmas kadiman kwaw anchi,

⁴⁰ ki yaken abaw mamidi an sinonchiw maydisnad kawanan ko mana do kaholi ko, ta no Dyos anchiw manoroh siras insagāna naw.”

⁴¹ Ki do nakadngey daw no rayay saw a asa poho a nanawhen so nyaya, nakasolyan da sa Santiago kan Juan.

⁴² As dawa, tinawagan sa tabo ni Jesos nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Chapatak nyo a siraw mangitoray so tawo do lobongaya, ki adipenen da saw itorayan daw. As siraw āpohen daw, ki itorayan da saw tawotawo da saw.

⁴³ Ki dyi pakono komwan parinen nyo. No magkalikagom a iyaw torayen, machita iyaw magsirbi dyinyo.

⁴⁴ As no magkalikagom a iyaw katotorayan, ki machita paadipen dyirad tabo tawotawo.

⁴⁵ Toladen nyo pakono yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ta nangay akwaba dya a pagsirbyan tawotawo, an dya yaken magsirbi dyira. On, nangay ako a madiman tan isalākan ko saw tawotawo.”

*Pyahen Ni Jesos Si Bartimeo A Bolsek
(Mt. 20:29-34; Lk. 18:35-43)*

⁴⁶ Do dawri, nakapakarapit daw da Jesos kan siraw nanawhen naw do asaw a idi a Jeriko. Minonot sa dyiraw reprep saw a tawotawo. Sinpangan na, do kakaro daranaw do dawri a idi, myan daw a maydisnad payisaw no rarahan

a magpalpalimos asaw a bolsek a si Bartimeo a anak ni Timeo.

⁴⁷ Ki do nakadngey naw sya a myan si Jesos a taga Nasaret, inyagagay na a kāna, “Jesos a kapotōtan ni Āri Dabid, chāsi mo pa yaken!”

⁴⁸ Ki aro naydabdab dya, kan inbahey da a magolimek, ki alit na naypataywaraw nakaiyagagay na sya a kāna, “Kapotōtan Āri Dabid, chāsim pa yaken!”

⁴⁹ Do dawri, nagsardeng si Jesos do kayam naw, as nakabata na sya a kāna, “Yangay nyo pa dya.”

Nangay sa do bolsekaw, as kan binata da dya a kon da, “Patorden mo aktokto mo! Maytēnek ka, ta ipatawag naw imo.”

⁵⁰ Do nakadngeyaw syan Bartimeo, nyeng na pinawakdit kekeh naw, as nakapaytēnek na a nangapikapyas a nangay di Jesos.

⁵¹ Sinpangan na, inyahes ni Jesos dya a kāna, “Āngo chakey mo a parinen ko dyimo?”

Ki binata no bolsekaw dya a kāna, “Mo Maistro, chakey ko makaboya.”

⁵² Do dawri, binata ni Jesos dya a kāna, “Mayam ka na, ta maynamot do nakapanganohed mwaya, ki napyan ka na.” Ki nyeng a nakaboyaw bolsekaw, kan minonot dana di Jesos do rarahanaw.

11

*No Maragsak A Kasdep Ni Jesos Do Jerosalem
(Mt. 21:1-11; Lk. 19:28-40; Jn. 12:12-19)*

¹ Do nakapaypasngen daw do Jerosalem, do kasngen daranaw do tokonaw a mayngaran so

Olibo, do masngenaw do idi saw a Betpage kan Betanya, nanoboy si Jesos so dadwa dyirad nanawhen naw.

² Binata na dyira a kāna, “Mangay kamo pa do masngenaya a idi do bitaya no rarahan, as kan do kapakarapit nyo daw, maboya nyonchiw naigalotaw a orbon no asno a dyi pa nasaksakayan. Obayan nyo, as kaiyangay nyo sya do dya.

³ An myan mangyahes dyinyo an anghen nyo asnwaw, ibahey nyo a, ‘Machita ni Āpo a pagsakayan na, as kan insigīda a pabidyen nanchi dya.’ ”

⁴ Do dawri, nayam dana sa, kan nasarakan daw orbonaw no asno a myan do kalsada, kan naigalot do pantawaw no bahay. Sinpangan na, inobay da.

⁵ Ki siraw maychatetēnek saw daw, binata da dyira a kon da, “Anghen nyo a obayan orbonayan asno?”

⁶ Ki initbay dan dadwaw a nanawhen inbili-naw ni Jesos dyira, dawa, pinalobosan da sa.

⁷ Sinpangan na, inyangay daw orbonaw do yananaw ni Jesos. Pinaap-ap da saw kagay daw, as nakapagsakay ni Jesos.

⁸ Do dawri, aro a tawo namolay so kagay dad rarahanaw. Siraw kadwanaw, ki nanghap sas mabohong saw a sangasanga no kayo a tinongeh da yapod hakawan saw, as nakaparasay da syad ayamanaw ni Jesos.

⁹ Siraw myanaw do panmanaw kan panawdyan Jesos, ki inngengenjey da a kon da, “Madaydayaw kan maitoroh pakono bindisyon do tinoboyaya ni Āpo Dyos a pinakainawan na!

10 Mabindisyonian pakono nyaya a mangay a maytēnek do pagaryanayan Āri Dabid a kapoonan ta. Madaydayaw si Āpo Dyos do katotohosan a hanyit!"

11 Do nakapakarapit daw da Jesos do Jerosalem, nangay si Jesos do Timplo. Sinpangan na, chiniban na tabo omdibon naw, ki maynamot ta makoyab dana, naybidi sa Jesos kan siraw nanawhen naw do idi a Betanya.

*Abayen Ni Jesos Kayo A Igos
(Mt. 21:18-19)*

12 Do somaronwaw a araw, do nakayapo daranaw do Betanya, naptengan si Jesos.

13 Do dawri, naboya ni Jesos kayo a igos a maraboy so bohong do mabawaw so dēkey dya. Dawa, yangay na chiniban an myan asi na. Ki do nakapakarapit naranaw, abaw naboya na, an dyi lang a iyaw bohong naw, ta ari pad chimpo no kapay-asi na.*

14 Ki maynamot ta abaw naboyan Jesos a asi na, inbahey na a kāna, "Abo pakononchi a polos koman so asi mo!" Do dawri, nadngey dan nanawhen naw binataw ni Jesos.

*No Kangay Ni Jesos Do Timplo
(Mt. 21:12-17; Lk. 19:45-48; Jn. 2:13-22)*

15 Do nakapakarapit daw do Jerusalem, somin-dep si Jesos do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, pinahbot na saw maglaklakwaw kan

* **11:13 11:13** No kayowaya a igos, ki an omsi, ki manma mohtot asi naw, as kan somarono bohong naw. Dawa, an maganay atngeh na, ki ranan kayan bohong na, ki myan paw asi na.

siraw magatgatangaw daw. Pinasakeb na saw lamisaan saw no manatadi saw so kwarta, as kan kinwan na saw bangko da saw no maglaklāko saw so kalapāti.

¹⁶ Aba polos pinalobosan na a myan so rara a lomasat do sakopaw no Timplo.

¹⁷ Sinpangan na, ninanawo na saw tawotawowaw daw, kan binata na dyira a kāna, "Naitolas abawri do Masantwan a Tolas a kāna, 'No bahay ko, ki matawagan anchi so yanan a paydasalan no tabo tawotawo.' Ki inyowaya, ki pinayparin nyowaya bahay dan manakanakaw."

¹⁸ Do nakadamag daw so nyaya no matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, inrogi da a chinichwas an maypāngō kadi-man da sya, ta chināmo da, ta siraw tawotawo saw, ki taywaraw kaskasdaaw da do innanawowaw ni Jesos.

¹⁹ Do kapaysarisari naranaw, komnaro sa Jesos kan siraw nanawhen naw do Jerosalem.

No Kapangnanawo Ni Jesos Maynamot Do Kapaydasal

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Do kamabekasan naranaw do somaronwaw a araw, do kayam daw do rarahan, naboya daw kayowaw a igos a nahayo dana tabo bohong naw kontodo yamot na saw.

²¹ Ki do dawri, nanakem ni Pedro nakaabayaw syan Jesos, kan binata na a kāna, "Mo Maistro, chiban paw kayowaya a igos a inabay mo, ki nadiman danaya!"

²² Initbay ni Jesos dya a kāna, "Myan pakono kapanganohed nyo do Dyos.

²³ No ibahey ko dyinyo, ki oyod. An mamaran nyo nyaya tokon a kon nyo, ‘Makatkat ka pakono dya a maipatapwak do tāw,’ as kan anohdan nyo a abo polos kapagmangamanga nyo a maparin inbahey nyowaw, ki syirto a maitoroh anchi dyinyo katongpal na.

²⁴ As dawa, ibahey ko dyinyo a aran āngo a akdawen nyo do dasal nyo, as anohdan nyo a narawat nyo na, maitoroh anchi dyinyo.

²⁵ Ki aran komwan, machita a kāda maydasal kamo, an myan ipsok nyo dyirad aran sino, ki pakawanen nyo tan pakawanen naynayo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo. [

²⁶ Ki an dyi nyo a pakawanen tawotawo a nakagatos dyinyo, pakawanen nabanchi inyo ni Āmang nyo a Dyos do hanyit do gatogatos nyo.”]†

*No Kapanahahes Maynamot Do Toray Ni Jesos
(Mt. 21:23-27; Lk. 20:1-8)*

²⁷ Do nakapaybidi daw da Jesos do Jerosalem, minidibidi do atataw no Timplowaw. Sinpangan na, inasngenan dan matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, as kan siraw panglakayen daw no Jodyo saw si Jesos.

²⁸ Binata da dya a kon da, “Iyaw pinarin mwaya kakoyab do Timplowaya, ki dino nang-hapan mos toray, mana sino nangmandar dyimo a omparin siras syay?”

²⁹ Ki tominbay si Jesos dyira a kāna, “Sakbay a atbayen ko, ari paw iyahes ko dyinyo. Ta an matbay nyo, ayket, atbayen ko iyahes nyowaya

† **11:26 11:26** Nyaya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

dyaken an sino nanoroh so toray ko a mamarin siras nyaya.

³⁰ Dino nakayapwan torayaw ni Juan a Mamonyag a mangbonbonyag: yapo do Dyos mana yapod tawo? Atbayen nyo pa!"

³¹ Ki nagsisinopyat sa, kan naysin-aatbay sa do katakatayisa dyira a kon da, "Āngo itbay ta? An ibahey ta a, 'Yapod Āpo Dyos,' iyahes nanchyori dyaten an āngō ta dyi ta nanganohed di Juan?

³² Ki an batahen tawri a, 'Yapod tawo'? Aysa! Engga ah," kon da. Nyaw binata da maynamot ta mamo sad tawotawo saw daw, ata, nanganohed tabo tawotawo di Juan Mamonyag a iya, ki oyod a propita no Dyos.

³³ As dawa, no initbay dad Jesos, ki "Chapatak namen aba."

Sinpangan na, binata ni Jesos dyira a kāna, "An komwan, ibahey kwaba dyinyo an āngō toray ko a mamarin so akma siras nya."

12

No Pangarig Maynamot Dyirad Mangay-aywanaw So Obas

(Mt. 21:33-46; Lk. 20:9-19)

¹ Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nagpangarigan dyira a kāna, "Myan asa tawo a naymoha so aro a obas do kaobāsan naw, kan dinibon na a inahadan. Nakapamarin na pa so pangatsan na kan angangaw a bato a pangapyan naw so asoyaw a ipaates nanchi. Sinpangan na, napatnek pas bengbeng a pagbantayan na.

Do katayoka naranaw, inpaābang na dyirad pinagbantay naw, as nakapagbyahi na.

² Do chimpo danaw no kapaychamomolas, tinoboy no nagpaābangaw iyaw tobotoboyen naw a mangay dyirad nangipaābangan naw tan mangay a manghap so binglay naw.

³ Ki siraw nangipaābanganaw, tiniliw daw tinoboy naw, as nakamalo da sya, kan pinaybidi da a aba polos intoroh da dya.

⁴ Sinpangan na, minirwa dana nanoboy nagpaābangaw. Ki linichitan daranan nachiābangaw, as nakasnesnek da sya.

⁵ Sinpangan na, nanoboy danas matarek, ki diniman darana. Komwan paw pinarin da dyirad tabo saw a tobotoboyen na. Myan saw minalmalo da, kan diniman daw kadwan.

⁶ Do dawri, apabaw nabidin a maparin na tobogen, malaksid do mismo naw a anak a oyod nas chadaw. Dawa, iya danaw tinoboy na, kan binata na a kāna, ‘Ay, syirto a anyiben daw anak kwaya.’

⁷ Ki do nakawara naw do kaobāsanaw, binata dan machiab-ābangaw do katakatayisa dyira a kon da, ‘Iya danaw nyayaw mangtawidaw so kaobāsanaya. Ngay, yangay ta dimanen tan dyaten danaw kaobāsanaya!’

⁸ Sinpangan na, tiniliw da, as nakadiman da sya, as nakaipoha das bangkay naw do gaganaw no kaobāsan.”

⁹ Do dawri, inyahes ni Jesos dyirad tawota-wowaw a kāna, “Āngonchiw parinen akin dyiraw so kaobāsanaw? Syimpri, yangay na sanchi a dimanen pinaabāngan naw so kaobāsan naw,

as kaipaābang nanchi sya do matarek.

¹⁰ Nabāsa nyo abawriw nyaya chirin no Dyos a naitolas do Masantwan a Tolas a kāna, 'Iyaw nawri a bato a inpoha dan mapatnek saw so bahay, ki nayparin a iyaw kasisitaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.

¹¹ Iyaw nyaw pinarin no Dyos, kan taywara maganay kan makaskasdaaw do kapakaboya ta?' **

¹² Sinpangan na, chakey dan āpohenaw no Jodyo a ipatiliw si Jesos, ta maawātan da a chinirichirin naw nyaya a pangarigan a pachikontra na dyira. Ki maynamot ta mamo sad aro saw a tawotawo, tod darana kinarwan.

No Kapanahes Maynamot Do Kapagbayad So Bwis

(Mt. 22:15-22; Lk. 20:20-26)

¹³ Do dawri, nanoboy sas papere a Parisyo kan siraw kadwanaw a nanawhen Herodes tan as-dosdoken das Jesos maynamot do kapanahahes da.

¹⁴ Nangay sa dya, kan binata da a kon da, "Mo Maistro, chapatak namen a tabo a ichirin mo, ki oyod. Chapatak namen pa a mangidomdoma kaba, kan itatārek mo sabaw matohos so saad. Abaw matarek a inanawo mo, an dyi lang a iyaw oyodaw a chakey no Dyos a parinen tawotawo. Sichangori, ibahey mo pa dyamen an maikontra do linteg iyaw kapagbayad namen so bwis do inspirador do Roma? Āngo mabata mo? Magbayad kami mana engga?"

* **12:11 12:11** Sal. 118:22-23; Mt. 21:42; Ara. 4:11; Roma 9:33; 1 Ped. 2:7

15 Ki maynamot ta chinapatak ni Jesos kappaysinsīsingpet da, binata na dyira a kāna, “Āngo ta sooten nyo yaken? Torohan nyo pa yaken so plata, ta chiban ko pa.”

16 Tinorohan da so plataw. Do dawri, inyahes na dyira a kāna, “Sino akin ladawan kan akin ngaran syay?”

Ki initbay da dya, “Nas Impirador.”

17 Do dawri, binata ni Jesos dyira a kāna, “Na, an komwan, itoroh nyod Impirador dyira naw, as itoroh nyo do Dyos dyira naw.” Do nakadngey daw so nyaya, ki oltimo nakasdaaw da a maynamot do kasiribaw ni Jesos.

*No Kapanahahes Maynamot Do Kapagonggar
(Mt. 22:23-33; Lk. 20:27-40)*

18 Do dawri, myan saw nangay di Jesos a yapod gropo dan Sadosyowaw a siraw Jodyo saw a makabata a dya mirwa mabyay nadiman.

19 Inyahes da dya a kon da, “Maistro, intolas ni Moyses nyaya linteg dyaten a Jodyo a kāna, ‘An madiman iyaw asa mahakay, as makarwan naw baket naw a abo pas pōtot, machita ahapen a kabahayen kakteh naw tan pototan na so pinakaanan no kakteh naw a nadiman.’[†]

20 “An komwan linteg, āngo mabata mo do dyaya pangarigan? Myan sa kono papito a makakakteh a mahahakay. Iyaw matonengaw, ki nangabahay, as kan sakbay a myan pōtot na, nadiman.

21 Sinpangan na, no adyenaw no nadimanaw, ki kinabahay naw ipag naw a bālo, as kan aran

[†] **12:19 12:19** Deot. 25:5

iya, ki nadiman a abos pōtot. Masaw, naparin do chatatdo daw.

²² Siraw papitwaw a makakakteh, ki kinabahay daw nawri a mabakes, kan nadiman sa tabo a abos pōtot. Do kapanawdyanaw, nadiman mabakesaw.

²³ “Dawa, an komwan,” inyahes dan Sadosyowaw di Jesos, “sinonchi dyiraw akin kabahay so nya mabakes anchan araw a kapagonggar, ta kinabahay daya tabon papito saya makakakteh nyaya mabakes?”

²⁴ Ki binata ni Jesos dyira a kāna, “Samna! Matikaw kamo, ta maawātan nyo abaw naitolasaw do Masantwan a Tolas, as kan maawātan nyo abayaw panakabalin no Dyos.

²⁵ Ta anchan mirwa mabyay tawotawo a nadiman, ki mangabahay pa sabanchi daw, ta akma dana sanchis anghil saw do hanyit.

²⁶ Ki an maynamot do kapirwa mabyay no nadiman, nabāsa nyo abawriw naitolasaw do libro a intolas ni Moyses a maynamot do somdes-debaw a kayo? Do dawri, binata no Dyos di Moyses a kāna, ‘Yaken, ki yaken no Dyos daw da Abraham, Isaak, kan Jakob.’[‡]

²⁷ No chakey na batahen, ki iyabaw Dyos no nadiman, an dya iyaw Dyos no sibibyaw. Rakohayaw pakatikawan nyo.”

Iyaw Kasisitaan A Bilin

(Mt. 22:34-40; Lk. 10:25-28)

²⁸ Myan do dawriw asa mahakay a mangnanawo so linteg. Nadngey naw kapagsosopyat

[‡] **12:26** **12:26** Eks. 3:6

daw, kan napatakan naw nainsiribanaw a katbay ni Jesos dyirad Sodosyowaw. As dawa, naypasngen di Jesos, as nakaiyahes na sya a kāna, “Mo Maistro, āngo iyaw kasisitaan dyirad tabo saw a bilbilin?”

29 Tinbay ni Jesos a kāna, “Iyaw kasisitaan a bilin, ki nyaya: ‘Adngeyen nyo, inyo a tawotawo do Israel. No Āpo ta a Dyos, ki iyaw moyboh a Dyos.

30 Machita chadaw nyo Āpo a Dyos nyo do tābo poso nyo kan tābo katawo nyo, do tābo aktokto nyo, as kan tābo kayit nyo.’§

31 Ki no somarono a kasisitaan, ki nyaya: ‘Machita chadaw nyo kapayngay nyo a tawo a akmas kadaw nyo so inawan nyo.’* Apabaw bilin a masisisīta kan nya saya.”

32 Do dawri, binatan mangnanawowaw so linteg dya a kāna, “Kosto nawrim Maistro! Oyodayaw binata mwaya a asaw Dyos, kan abaw matarek, an dya iya lang.

33 On, machitaw kadaw ta sya do tābo poso ta kan tābo aktokto ta, do tābo kayit ta, as kan machita a chadaw taw kapayngay ta a tawo a akmas inawan ta. Masisisīta a tongpalen taw dadwa saya kan kapangidātonaw so binyay ta do Dyos.”†

34 Ki do kadlawaw syan Jesos so nainsiribanaw a katbay na, binata na dya a kāna, “Mabawa kaba a machirapa do pagtorayan no Dyos.”

§ **12:30** **12:30** Deot. 6:4-5 * **12:31** **12:31** Leb. 19:18 † **12:33**

12:33 Deot. 4:35

Do katayokaw no nawri, mabābang dana sa manahahes di Jesos.

*No Kapanahahes A Maynamot Di Kristo
(Mt. 22:41-46; Lk. 20:41-44)*

³⁵ Sinpangan na, do kayanaw ni Jesos a mangnanawo do Timplo, inyahes naw nya a kāna, “Āngō ta batahen dan mangnanawo so linteg a si Kristo,[‡] ki tod lang a kapotōtan Āri Dabid do kaychowa?

³⁶ Ta sigo do inpaltiingaw no Ispirito Santo di Dabid, nyaw intolas na a kāna, ‘Binata ni Āpo Dyos do Āpo ko a, “Maydisna ka do kawanan kwaya a mandad kaābak ko siras kabosor mo saya, kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.”’[§]

³⁷ “An tawagan ni Dabid so ‘Āpo,’ maypāngo nakahtot ni Kristo do kapotōtan Dabid?”

Do dawri, siraw aro saw a tawotawo a myan daw, ki taywara a masoyot sa a nangadngey di Jesos.

*Pilawen San Jesos Mangnanawo Saw So Linteg
(Mt. 23:1-36; Lk. 20:45-47)*

³⁸ Do nakapangnanawo naw dyira, binata na a kāna, “Annadan nyo saw mangnanawowaya so linteg, ta chakey daw maylaylay so mayid,* kan

[‡] **12:35** **12:35** “Kristo” mana “Mesias.” [§] **12:36** **12:36** Sal. 110:1;

Ara. 2:35; Heb. 1:13; 10:12-13 ^{*} **12:38** **12:38** No gagāngay a kaosar da so nyaya a mayid a laylay, ki do kayan daw lang a mangnanawo mana maydasal. Ki mapatak a maboya dya a midibidi sa do gagan a maylaylay so komwan tan ipangas daw katohos no saad da.

imāsen da paw mapadayawan a kabkablaawan no tawotawo do plasa.

39 Pidyen da paw kasisitaan a disnan do sinagoga da saw kan madadayaw saw a yanan dan matotohos saw so saad do paspasken saw.

40 Allilawen da pa saw babbālwaw a mababakes tan madyira daw bahabahay da, as kapaydasal das manaro a pangoliwlib das kaparin daw. As dawa, marahrahmet anchiw dosa da." Nawriw binatan Jesos.

*No Limos No Bālo A Mabakes
(Lk. 21:1-4)*

41 Katayokan nawri, nangay si Jesos a nay-disna do masngenaw do paglimosan daw do Timplowaw. Ki do dawri, chinichiban na saw tawotawowaw a mamosek so kwarta da, ki aro saw babaknang a taywaras kāro posken da.

42 Sinpangan na, naypasngen asaw a mapobri a bālo a mabakes, as nakapangasday nas dadwa plata a kabobodisan so balor.

43 Ki do dawri, tinawagan sa ni Jesos nanawhen naw, as kan binata na dyira a kāna, "No ibahey ko dyinyo, ki oyod. Arwaro inasdaya no mapobryaya a bālo kan iyaw sinday daya no tabo a namosek so paglimos da.

44 Ta no intoroh da, ki iya lang sobraw no kinabaknang da. Ki iyaw bālwaya, aran pobri, ki intoroh naw moybohaw a myan dya. On, intoroh naw tabo a maparin a chabyay na."

13

*No Kaipakatoneng Ni Jesos So Kalasa No
Timplo*

(Mt. 24:1-2; Lk. 21:5-6)

¹ Do nakahbot daranaw da Jesos do Timplowaw, asa dyirad nanawhen naw nakabata sya dya a kāna, “Mo Maistro, chiban pa! Ay, taywarayas kararakoh naosar saya bato a pinamatnek da, as kan mapipintas sayaw pinatnek da saya do dyaya a Timplo!”*

² Ki tominbay si Jesos a kāna, “Siraw maboya nyowaya rarakoh a napatnek, ki mararayaw sanchi a tabo, as kan apabanchi a polos matokos a machidket a bato do yanan daya sichangori, ta malasanchi a tabo.”

No Kalidyatan Kan Kaidadanes

(Mt. 24:3-14; Lk. 21:7-19)

³ Ki do nakapaydisnaw da Jesos do talapawaw no tokonaw a mayngaran so Olibo a machisalap do Timplowaw, naypasngen si Pedro, si Santiago, si Juan, as kan si Andres di Jesos. Inlīmed da inyahes dya a kon da,

⁴ “Ibahey mo pa dyamen an kangonchiw kaparin dan nyaya, kan maypāngonchiw pakailasan namen sya a iyaw pakatongpalan da tabon nya, ki masngen dana?”

⁵ Do dawri, inrogi ni Jesos nangnanawo dyira a kāna, “Magannad kamo tan abo mapaychawaw dyinyo.

* **13:1 13:1** Siraw nyaya a bato, ki marmol kan maydak so kita. Nasorok a asa poho kan asa a kamitro kananaro da, kan tatdo kan godwa kamitros katohos da.

6 Aro sanchiw mangay a mangosar so ngaran ko, kan batahen danchi a, 'Yaken si Kristo!' Aronchiw allilawen da.

7 Anchan madngey nyo kabtak no gobat kan damdāmag maynamot do gobat, mabakel kamo abanchi. Machita maparin saw nyaya, ki chakey naba batahen a nawri danaw pandan lobongaya.

8 Maggogobat sanchiw nasyon kan nasyon, as kan komwan sanchiw pagaryan kan pagaryan. Myan panchiw gin-gined do matatarek saw a logar, kan myan panchiw kapaychapteng. Siraw nya, ki pangrogoyan pa no panglidyalidyat a akmas kapagpasikalaw no maymanganak.

9 "Ki an inyo, magannad kamo, ta tiliwen kan idarom danchinyo no tawotawo. Saplitan danchinyo do sinagoga da saw, kan paytēneken danchinyo do salapen dan magtotoray kan ar-āri maynamot do kawnot nyo dyaken. Ki iyanchiw nawriw gondaway nyo a mangipaneknek dyira so Maganay a Dāmag.

10 Ki sakbay no pandan lobongaya, ki machita maikasaba a mamma iyaw Maganay a Dāmag do tabo tawotawo do lobongaya.[†]

11 Do katiliw daw anchi dyinyo a idarom, chabakel nyo aba an āngo nchiw itbay nyo. Do dawrinchi, tod nyonchi a batahen tombo-daw do pangtoktwan nyo, ta inyo abanchiw maylililyakaw, an dya Masantwan a Ispirito a manoroh so pabatahen nyo.

12 Myan sanchiw tawotawo a mangipadiman so mismo da a kakakteh, as kan komwan anchiw parinen inyapwan dyirad anak da. Siranchiw

[†] **13:10 13:10** Mt. 24:14; 2 Ped. 3:10-14

anak, ki machikontra sanchi do inyapwan da,
kan ipadiman da sanchi.

¹³ Ipsok danchinyo no tabo tawotawo maynamot do kapachichasa nyowaya dyaken. Ki maisalakan anchiw makaibtor so kapanganohed na mandad pandan.”

*No Makamwamomo A Mangrarayaw
(Mt. 24:15-28; Lk. 21:20-24)*

¹⁴ Tinongtong ni Jesos naychirin. Binata na a kāna, “Anchan maboya nyonchiw ‘Makamwamomwaw a Mangrarayaw’[‡] a maytēnek do dyaw a rombeng a paytēnekan na — Inyo a makabāsa so nyaya, awāten nyo a maganay iyaw chakey na batahen! — do dawrinchi, siraw myan do Jodya, machita mayyayo sanchi a somonget do katokotokonan a tomayo.

¹⁵ Iyanchiw myan do papagaw no bahay na, ki dyi dana pakono maybabalay a somdep a mangay a manghap so warawara na a iyonot na.

¹⁶ Masaw myanaw do bengkag naw, dyi dana pakono a maybidi do bahay na a mangay a manghap so pagsokatan na.

¹⁷ Ki piman, ta makakāsi sanchiw mabogyaw kan mapasoswaw do dawri a araw!

¹⁸ Maydasal kamo do Dyos tan dyi pakono a ammyan kaparin no nyaya.

¹⁹ Ta do dawri sanchi a araw, myan sanchiw lidyat a polos a dyi pa naparin mana dyi pa napadasan nakayapo do nakaparswa no Dyos so

[‡] **13:14 13:14** Dan. 9:27; 11:31; 12:11

lobongaya a mandas changori, as kan mapirwa pabanchi a polos nyaya do masakbayan.

²⁰ Ki an dya inaksayan no Dyos bidang no araw saya a kalidyatan, abanchiw aran sino a mabidin a sibibay do lobongaya. Ki maynamot dyirad pinidi saw no Dyos, chinsayan naw araw saya a kayan kalidyatanaya.

²¹ “Do dawri, an myan makabata sya dyinyo a kāna, ‘Chiban nyo, ari dana dyas Kristo!’ mana ‘Chiban nyo, tori aba dwadaw?’ ki manganohed kamwaba,

²² ta tombod sanchiw aro a sinan Kristo kan sinan propīta a mapaboya so milagro kan pangancharan a pamaychawaw da siras aro a tawotawo. On, allilawen da sanchi, an maparin, sira paw pinidyaw no Dyos a tawo na.

²³ As dawa, kaannadan nyo, ta naisakbay ko na sa naibahey a tabo dyinyo nya saya.”

*No Kangay No Tawo A Yapod Hanyit
(Mt. 24:29-31; Lk. 21:25-28)*

²⁴ “Do dawri sanchi a araw a katayokan kalidyatan, maysarinchiw araw, kan arabanchiw sedang no bohan.

²⁵ Maychahesday sanchiw bitohen a yapod hanyit, as kan tabonchi do hanyit a myan so panakabalin, ki makosokoso sanchi.§

²⁶ Do dawrinchi, ki maboya danchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a mawara a pongosan no

§ **13:25 13:25** Isa. 13:9-11; 34:4; Joel 2:10; Pal. 6:12-17

demdem* a myan so rakoh a panakabalin kan tan-ok.

²⁷ Sinpangan na, tobuyen ko sanchiw anghilis ko a mangay a mangpeh siras pinidi kwaw do aran dino a seksek do intiro a lobong.”

*No Pangarigan A Maynamot Do Kayo A Igos
(Mt. 24:32-35; Lk. 21:29-33)*

²⁸ Sinpangan na, tinongtong ni Jesos nang-nanawo a kana, “Adalen nya pangarig a maynamot do kayowaw a igos: An somiknan a omlak kan tomohos, chapatak nya na a masngen danaw rayon.

²⁹ Komwan pa dyinyo sichangori. An maboya nyonchiw katongpal no nya saya kalidyatan, chapatak nya nanchi a ito danaw kawara ko.

³⁰ No ibahey kwaya dyinyo, ki oyod. Myan panchi dyinyo do dyaya kapototan sibibay pa do katongpal no tabo no bata ko saya.[†]

³¹ Iyanchiw hanyit kan tanaya, ki mabo sanchi a tabo, ki mabo abanchi a polos chirin ko.”[‡]

*Abaw Makapatak So Nawri A Araw Mana Oras
(Mt. 24:36-44)*

³² “An maynamot do dawri a araw mana oras no panongpalanaya, ki aba polos makapatak sya. On, ta aran siraw anghilis do hanyit, ki chapatak daba. As aran yaken a Anak no Dyos,

* **13:26 13:26** Dan. 7:13; Mk. 9:7; 14:62; Pal. 1:7. No chakey a batahen demdem, ki “bileg no Dyos a mangokom.” † **13:30**

13:30 Mana “mabo kamo aba a Jodyo sakbay no katongpal a tabo no nya saya a batahen ko dyinyo sichangori.” ‡ **13:31 13:31** Sal. 102:25-27; Isa. 40:6-8; Mt. 5:18; 1 Ped. 1:24-25; 2 Ped. 3:10-14

ki chapatak kwaba, an dyi lang a si Āmang kod hanyit moyboh a makapatak sya.

³³ As dawa, magannad kamo, kan nāw kamo pakono a nakasagāna, ta chapatak nyo aba an āngo nchiw oras no kawara ko.

³⁴ “Ta maiyarig ako do tawowaw a magbyahi a dya mangibahey an āngo a araw kapaybidi na. Inparawat naw bahay naw a onongan dan pachirawatan naw, kan tinorohan naw kāda asa so pagrebbengan na. Sinpangan na, binilin naw magbantayaw do pantawaw a nāw na nakasagāna do kawara na.

³⁵ “As dawa, sisasagāna kamo pakono ah, ta chapatak nyo aba an āngo nchiw kawara ko a maiyengay do akin bahayaw. Chapatak nyo aba an maysarisari, abak no ahep, maysesedang, mana an mabekas dana.

³⁶ Ta alit na maychihat anchiw kawara ko, kan maganay an dyi koynyo a madasan a makaycheh.

³⁷ “Nyayaw ibilin ko dyinyo dya kan dyinyo a tabo a tawotawo a sisasagāna kam pakono a pirmi.”

14

*Siimen Da A Dimanen Si Jesos
(Mt. 26:1-5; Lk. 22:1-2; Jn. 11:45-53)*

¹ Dadwa pa karaw, as karapit no Pista no Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil kan Pistaw no Tinapay a Abos Libadora. Do dawri,

siraw matotohos saw a papadi kan siraw mang-nanawowaw so linteg, ki tinongtong daw nagtotolag an maypāngō kaikorimed da mangtiliw si Jesos tan dimanen da.

² Binata da a kon da, “Maparin aba irana ta tiliwen an madamaw pista ah, ta angwan nawriw mangkiras so riribok.”

*No Mabakes A Napado So Bangbanglo
(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)*

³ Do dawri, myan sa Jesos do Betanya do bahayaw ni Simon a nagliproso do nakarahan. Ki do kadama daw a koman, myan asa mabakes a somindep do bahayaw a nakaigpet so ultimo so kangina a bangbanglo a mayngaran so nardo a nakapno do praskita a alabastro.* Sinpangan na, pinotohan naw alabastrowaw, as nakapado nas bangbanglwaw do ohwaw ni Jesos.

⁴ Ki do dawri, nakasoli saw kadwanaw a tawo a myan daw, kan binata da do katakatayisa dyira a kon da, “Aysa, mangbaywaya! Āngo ta naipohaw nyaya?

⁵ Sigoro magbalor nyaya so nasorsorok kan tatdo a gasot a dinaryo.† Dyori a maganaganay an ilāko, as itoroh kwartaw dyirad mapopobri saw?” kon da, as kan taywaraw nakapaydabdab da sya.

* **14:3 14:3** Iyaw alabastro, ki kitan bato kan akmay dyidyaw. Tiktikan kan osaren da pangidyidyawon so bangbanglo. † **14:5 14:5** Tatdo a gasot a dinaryo, ki kosto a tangdan no asa a tawo do asa katawen.

6 Ki binatan Jesos dyira a kāna, “Inolay nyo! Āngo ta ririboken nyo? Oyod a maganay nawri a pinarin na dyaken.

7 Ta siraw pobri, ki pirmi sa myan dyinyo, as kan maparin nyo sa sidongan do aran āngo a chakey nyo a oras. Ki an yaken, myan akwaba kankananayon dyinyo.

8 Iyaw mabakesaya, ki pinarin na tabo maparin na. On, pinapapotan naw inawan ko a pinanma tan maisagāna do kaitanem ko.

9 No ibahey ko dyinyo, ki oyod a aran dino a kaikasabaan Maganayaya Dāmag do lobongaya, ki masarsarita panchiw pinarinayan nyaya mabakes a pakanaknakman sya.”

*No Kapachitolag Ni Jodas A Lipotan Na Si Jesos
(Mt. 26:14-16; Lk. 22:3-6)*

10 Sinpangan na, si Jodas Iskariote a asa dyirad asaw a poho kan dadwa nanawhen ni Jesos, ki nangay dyirad matotohos saw a papadi tan lipotan nas Jesos.

11 Do nakadngey daw so rantaw ni Jodas, nasoyot saw papadyaw, kan inkari da dya a torohan das kwarta. Do dawri, insiknan ni Jodas maychichwas so gondaway na a manglipot di Jesos.

*No Kaisagāna No Kapanawdyan A Pangmalem
(Mt. 26:17-25; Lk. 22:7-14, 21-23; Jn. 13:21-30)*

12 Do manōmaw a araw no Pista no Tina-pay a Abos Libadora[‡] a iyaw no arawaw a kapangdiman dan Jodyo saw so orbon saw a karniro a idāton da, ki inyahes dan nanawhen na saw ni Jesos a kon da, “Dino chakey mo a pagsagānaan namen so pangmalem ta do Pistaya no Nakahabasaw no Anghil?”

13 Do dawri, tinoboy san Jesos dadwaw a nanawhen na, as kan binata na dyira a kāna, “Somdep kamdo syodadaya, as kan myan anchiw ombayat dyinyo a asa mahakay a mayrara so asa kamalabi a ranom, ki monot kamonchi dyia.

14 Onotan nyonchi do asdepan naw a bahay, as kabata nyonchi syad akin bahayaw a, ‘Ipaya-hesaw ni Maistro an dino kono kwarto a kanan danchi kan siraw nanawhen naw do kapistaya?’

15 Ipaboya nanchi dyinyo mamanyitwaw a kwarto a rakoh a nakasagāna dana kontodo lamisaan. Dawrinchiw pagsagānaan nyos kanen ta.”

16 Sinpangan na, nangay saw dadwaw a nanawhen ni Jesos do syodadaw, ki naparin binataw ni Jesos dyira. Do dawri, nagsagāna sa so kanen da maynamot do Pistaw a Pakanaknakman so Nakahabasaw no Anghil.

17 Ki do kapaysarisari naranaw, nawara dana sa Jesos kan siraw dosi saw a nanawhen na.

18 Ki do kayan daw do lamisaan a koman, binatan Jesos dyira a kāna, “No ibahey ko dyinyo,

[‡] **14:12 14:12** No dāmwaw a pangmalem do dyaya a pista, ki pinangaranan da so Pistan Passover a pakanaknakman da so nakahabasaw no anghil do Egipto. Eks. 12:1-27; Leb. 23:5-8; Deot. 16:5-8

ki oyod. Asanchi dyinyo a machihanghang dyaken sichangori, ki manglipot anchi dyaken.”

¹⁹ Pinagmamayo daw nawri a nadngey da, kan nagsasarono sa nangyahes sya di Jesos a kon da, “Yakenori?”

²⁰ Binatan Jesos dyira a kāna, “On, syirto a asa dyinyo a asa poho kan dadwa a machipaydidinot dyaken do sabak.

²¹ Ta yaken a Tawo a Yapod Hanyit, ki madiman a akmas naitolasaw do Masantwanaya a Tolas, ki kapakāsi panchi no nawri a tawo a manglipot dyaken! Maganaganay an dya nayanak nawri a tawo.”

*No Manawdyi A Kapachipangmalem Ni Jesos
Dyirad Nanawhen Naw*

(Mt. 26:26-30; Lk. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²² Ki do kayan daw a koman, nanghap si Jesos so tinapay, as nakapaydasal na nagyaman di Āpo Dyos. Sinpangan na, inakchikchid na a intoroh dyirad nanawhen naw, as nakabata na sya dyira a kāna, “Hapen nyo nyaya, ta nyaw inawan ko.”

²³ Sinpangan na, nanghap so asa kabaso do inomen daw, as nakapagyaman nad Āpo Dyos, as nakaiparawat na sya dyira, ki mininom sa tabo.

²⁴ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Iyaw nya, ki raya ko a moyog anchi do kadiman ko a pangsigorādo so bayo a tolag no Dyos dyirad tabo tawotawo.

²⁵ Oyod nyaya ibahey ko dyinyo a mirwak pabanchi a polos a minom so palekaya no obas a mandad araw a kaynom ko so bayo do pagtorayan no Dyos.”

²⁶ Do katayokaw no nawri, nagkankanta sa, as nakahbot da a somnonget do Tokon a Olibo.

*No Kaibahey Ni Jesos So Kailibak Sya Ni Pedro
(Mt. 26:31-35; Lk. 22:31-34; Jn. 13:36-38)*

²⁷ Ki do kayam daw do tokonaw, binatan Jesos dyira a kāna, “Payayowan nyonchi yaken, inyo a tabo, ta myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna no Dyos, ‘Dimanen konchiw mangonong so karniro, as siranchiw karniro, ki maychawpit sanchi.’[§]

²⁸ Ki anchan mirwa akwa mabyay, manmanma akonchi a mangay do Galilya kan inyo.”

²⁹ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Aran komaro sanchi a tabo, ki yaken, ki engga!”

³⁰ Binata ni Jesos dya a kāna, “Ibahey ko dyimo oyod mo Pedro a do dyaya ahep, sakbay a pirwahen sabongan a manok monyi, naypitdo mo nanchi yaken a inlibak.”

³¹ Ki inpapati ni Pedro a inbahey dya a kāna, “Aran mairaman akonchi a madiman dyimo, polos a dyi koymo a ilibak.” Komwan paw binata da tabo no nanawhen naw.

*No Kapaydasal Ni Jesos Do Getsemani
(Mt. 26:36-46; Lk. 22:39-46)*

³² Sinpangan na, nawara sa Jesos do asaw a logar a mayngaran so Getsemani do dawri a tokon. Do dawri, binata ni Jesos dyirad nanawhen naw a kāna, “Maydisna kamo dya, ta mangay akwa maydasal.”

³³ Katayoka na nangibahey syaw, inhap na sa Pedro, Santiago, kan Juan, kan nachibawa sa so

dēkey. Do dawri, somniknan si Jesos a taywara mabakel kan mariribok.

³⁴ Binata na dyira a kāna, “Taywarayaw kapagmamayo ko, kan akmayaw chadiman ko. Mabidin kamo dya, ki makaridam kamo.”

³⁵ Do dawri, naypabawas dēkey, as naka-paysasakeb nad tana a naydasal. Inakdaw na an maparin, ki ditchanan naw nawri a kalidyatan.

³⁶ Do nakapaydasal naw, binata na a kāna, “Mo Āmang ko, maparin mo aran āngo. An maparin, ki paditchanen mo pa yaken do kalidyatan kwaya. Ki pagayatan kwabaw matongpal, an dya iyaw chakey mo.”

³⁷ Sinpangan na, do kapaybidyw ni Jesos do yanan daw no tatdwaw a nanawhen na, ki nadasan na sa a makaycheh. Binata nad Pedro a kāna, “Simon, makaycheh kawri? Maparin mwabawriw magridam so aran asa kaoras?”

³⁸ Makaridam kamo kan maydasal kamo tan dyi kamo a masday do solisog. Sisasagānaw kapangtokto nyo, ki makapsot inawan nyo.”

³⁹ Katayokan nawri, naybidi danas Jesos do paydasalan naw a naydaydasal a akmas dāmwaw a pinarin na.

⁴⁰ Ki do kapirwa naranaw a naybidi do yanan daw no nanawhen naw, myan dana sa minirwa makaycheh, ta oyod das kadoho. Chapatak dabaw itbay da dya. Sinpangan na, naybidi danas Jesos do paydasalan naw.

⁴¹ Ki do chatatdwaw no nakapaybidi nad yanan daw, binata na dyira a kāna, “Ari kam pawri a makaycheh kan maynahah? Naw dana

ah! Narapit danaw orasaw a kaiparawat ko a Tawo a Yapod Hanyit dyirad arwaw so gatos.

⁴² Maybangon kamo na, ta may ta na. Chiban nyo, tori danaw manglipotaw dyaken!"

No Kalipot Kan Katiliw Da Si Jesos

(Mt. 26:47-56; Lk. 22:47-53; Jn. 18:3-12)

⁴³ Madama pa maychiychirin si Jesos do nakawaraw ni Jodas a iyaw asaw dyirad asa poho kan dadwa saw a nanawhen na. Nachirayay sa dyaw arwaw a tawotawo a nakabahayang kan nakamamalo a tinoboy dan matothos saw a papadi, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw panglakayen da saw no Jodyo.

⁴⁴ Tinorohan ni Jodas saw nachirayayaw dya so sinal a iyaw nyaya: "No dadek kwaw anchi, ki iyaw kadyawen nyowaya. Tiliwen nyonchi, as kaikaro nyo sya a mabantayan a maganay."

⁴⁵ Do nakapakarapit daw daw, ki taros a nangay si Jodas di Jesos, as nakabata na sya a kāna, "Mo Maistro," as nakadadek na sya.

⁴⁶ Insigīda kinamet das Jesos a tiniliw.

⁴⁷ Do dawri, inasot no asaw dyirad nanawhen naw a myan a maytēnek daw bahayang naw, as nakasintaw nas adipenaw no katotohosanaw a padi, kan naringodan.

⁴⁸ Sinpangan na, binatan Jesos dyirad nangtiliwaw sya a kāna, "Tolisan akori? Āngo ta myan bahayang nyo kan mamalo nyo a mangay a omtiliw dyaken?

⁴⁹ Kararaw, ki nachisagel ako dyinyo a nangnanawo dyinyo do Timplo, ki asyo nyo yaken a pinadas a tiliwen do dawri. Ki aran komwan,

machita parinen nyo nyaya tan matongpal naitolasaw kaychowa do Masantwan A Tolas."

⁵⁰ Sinpangan na, naychapayapayayo saw nanawhen naw, kan inonolay daranas Jesos.

⁵¹ Ki do dawri, myan iyaw barwaw, kan nakalaylay lang so ayob a minonot di Jesos. Sinpangan na, inigpet daw ayob naw, ta aran iya, ki pinadas da tiliwen.

⁵² Ki sinpangan na,, nabahas ayob naw, kan nayyayo a silalābos.

No Kaidarom Das Jesos Dyirad Matotohos Saw A Papadi

(Mt. 26:57-68; Lk. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:13-14, 19-24)

⁵³ Do dawri, inyangay da si Jesos do bahayaw no katotohosanaw a padi a nakakpehan dan tabo matotohos saw a papadi, siraw panglakayen dan Jodyo saw, as kan siraw mangnanawowaw so linteg.

⁵⁴ An maynamot di Pedro, ki nakateng a minonot di Jesos, as kan do nakapakarapit naw do atataw no bahay no katotohosanaw a padi, nachidisna dyirad gwardya saw kan nachipanangdang.

⁵⁵ As siraw matotohos saw a papadi kan siraw tabo a konsihal, ki nanta sas pangpaneknek a maikontra di Jesos tan myan iyaw pakayapwan da omdiman sya. Ki alit na abo nachichwasan da.

⁵⁶ Aro saw tawotawo a nangpaneknek so maikontra di Jesos, ki malit sa bayataw. As dawa, mayoyonot abaw batabata daw.

⁵⁷ Myan saw kadwan dyira a naytēnek a nangpaneknek so nya bayataw a maikontra dya a kon da:

⁵⁸ “Nadngey namenaw nyaya tawo a batahen na a kāna, ‘Rarayawen ko nyaya Timplo a pinarin tawo, as do irahem no tatdo a karaw, ki mapatnek ako so dya pinarin tawo.’ ”

⁵⁹ Ki aran komwan binata dan kadwan saw, alit na mayoyonot abaw batabata daw.

⁶⁰ Ki do dawri, naytēnek katotohosanaw a padi do salapen dan tabo, as nakaiyahes na syad Jesos a kāna, “Oyodoriw batabatahen daya maikontra dyimo? Abawriw maitbay mo?”

⁶¹ Ki naylilyak aba si Jesos kan polos nad inatbay. Sinpangan na, pinirwa danan katotohosanaw a padi a inyahes a kāna, “Imoris Kristo a Anak no maidayawaw a Dyos?”

⁶² Ki tinbay ni Jesos a kāna, “On, yaken nawri, kan maboya nyonchi yaken a Tawo a Yapod Hanyit a maydisna do kawanan no Dyos do hanyit a myan so panakabalin, as kan maboya nyo panchi yaken a maypābodis a yapod hanyit a mapongosan so demdem.”*

⁶³ Do dawri, taywaraw nakapakasoli no katothosanaw a padi. As dawa, pinirit naw laylay naw, as nakaibahey na sya dyirad tawotawo saw daw a kāna, “Machita ta pawriw pamaneknek ta?

⁶⁴ Nadngey nyo nayaw bata naya a ipariho naw inawan na do Dyos. Ki āngo keddeng nyo?”

Ki initbay da a tabo a machita a madiman.

* **14:62 14:62** Chiban nyo nakailawlawagan Mk. 13:26.

65 Sinpangan na, insiknan dan kadwan saw a chinichipan si Jesos. Binarabādan das mata, as nakadandanog da sya, as nakaiyahes da sya dya, "Tarosen mo pa an sino saw mangdandanogaya dyimo?" kon da.

Sinpangan na, inhap das Jesos no magbanban-tayaw daw, as nakatongtong da minbaot sya.

No Kailibak Ni Pedro Si Jesos

(Mt. 26:69-75; Lk. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

66 Ki si Pedro, nabidin do panangdangan daw do atataw do dawri a bahay. Myan daw asaw a mabakes a kasidong no katotohosanaw a padi, kan naypasngen do yananaw ni Pedro.

67 Do nakaboya naw si Pedro a myan a manangdang, pinerreng na, as binata na dya a kāna, "Na, aran imo, syirto imo asaw a rarayay ni Jesos a taga Nasaret?"

68 Ki naglibak si Pedro, kan binata na a kāna, "Wa! Abyaw chapatak kod batabatahen mwaya, kan polos a dyi kwa maawātan!" Do dawri, nachibawa a nangay do rowanganaw. Sinpangan na, minonyiw sabonganaw a manok.[†]

69 Ki naboya no mabakesaw si Pedro do nayadisanaw, kan minirwa binata na dyirad kadwan sa a myan daw a kāna, "Iyaw nyaya tawo, ki asaw a kayban da."

70 Do dawri, pinirwa danan Pedro a inlibak.

Nahay abas dēkey, binata da pa di Pedro no myan saw a naytēnek daw a kon da, "Syirto

[†] **14:68 14:68** Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw nyaya "minonyiw sabonganaw a manok."

a imo asaw dyira, ta yapo kad probinsya a Galilya."

⁷¹ Do dawri, insiknan ni Pedro nangabay do mismo na inawan, kan nagkari a kāna, "Si Āpo Dyos danaw makatoneng an bayataw ako, ta chapatak ko abayaw nawri a tawo a batabatahen nyō!"

⁷² Ki do dawri, nyeng a minirwa minonyiw sabonganaw a manok. As nanakem ni Pedro binataw ni Jesos dya a kāna, "Sakbay a maypirwa monyiw sabonganaw a manok, ki maypitdo mo nanchi yaken a inlibak." Ki do nakanakem naw so nawri, naigpet nabaw inawan na, kan tomnanyis.

15

No Kaiparawat Da Si Jesos Di Gobirnador Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lk. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

¹ Do kapaysesedang naranaw, tinolag da an āngo parinen dad Jesos no matotohos saw a papadi, panglakayen saw, siraw mangnanawowaw so linteg, kan siraw tabo konsihal da saw do dawri. Katayokaw no nyaya, binahod das Jesos, as nakaiyangay da sya a inparawat di Pilato a gobirnador a yapod Roma.

² Do nakawaraw ni Jesos daw, inyahes ni Pilato dya a kāna, "Āngo? Imoriw Āri daw no Jodyo saw?"

"Nabata mo na," initbay ni Jesos.

³ Do dawri, aro inpagatos dad Jesos no matotohos saw a papadi.

⁴ As dawa, minirwa dana inyahes ni Pilato dya a kāna, "Madngey moriw kārwayan darom daya a ikontra da dyimo? Abawriw maitbay mo?"

⁵ Ki tominbay aba polos si Jesos, dawa, chinaklat ni Pilato.

*No Kaikeddeng No Kadiman Ni Jesos
(Mt. 27:15-26; Lk. 23:13-25; Jn. 18:39-19:16)*

⁶ Kāda Pistan Nakahabasaw no Anghil do kāda tawen, dadakay ni Pilato mapakakaro so asa dyirad nabahod a tawo a aran sino a akdawen dan tawotawo.

⁷ Ki myan daw asa dyirad nabahod saw a mayngaran so Barrabas. Nyaya tawo kan siraw rarayay naw, ki nagribildi sa, as kan do naka-paydidiman daw, diniman da saw tawotawaw. As dawa, binahod san Pilato.

⁸ Ki do dawri a kamabekas, naychipeh saw tawotawowaw do yananaw ni Pilato, as kan chindaw da a pakakarohen naw asa dyirad nabahodaw a akmas gagāngay naw do pistaya.

⁹ Ki inyahes ni Pilato dyira a kāna, "Chakey nyori a pakakarohen ko iyaw mabataya Āri dan Jodyo?"

¹⁰ Binata naw nya, ta chinapatak na a maynamot do kahoho dan matotohos saw a papadi nawriw nangidaroman da sya dya.

¹¹ Do nakadngey daw syan matotohos saw a papadi so nawri a inyahes ni Pilato, pinaklaklal da saw tawotawowaw a mangdaw di Pilato a basbāli a si Barrabas pakakarohen na.

12 “Na, an komwan, āngo parinen kod Jesos a batahen nyo a Āri dan Jodyo?” inyahes ni Pilato dyira.

13 Ki inyagagay dan tawotawo saw, “Ipailansa mo do kros!”

14 Inatbay san Pilato a kāna, “Na, āngo ta? Āngō pinarin na a gatos ta dawa?”

Ki naypangay nakaiyagagay da sya a kon da, “Ipailansa mo do kros!”

15 Do dawri, chakey ni Pilato a pagostwan saw tawotawo saw, dawa, pinakakaro na si Barrabas. Ki si Jesos, inpasaplit na dyirad soldadwaw, as nakaimandar na sya dyira a ilansa da do kros.

Sisyabaken Dan Soldadwaw Si Jesos

(Mt. 27:27-31; Jn. 19:2-3)

16 Do dawri, inisdep dan soldadwaw si Jesos do atataw no bahayaw no gobirnadoraw, as kan tinawagan da sa tabo rarayay da saw a soldado.

17 Sinpangan na, kinekehan da si Jesos so akmay obi so kita kan akmas kekehaw no āri, as kan namahokon sas inbalāngat da sya a manolok.

18 Sinpangan na, sindādayaw sa a sinkak-ablaaw dya, as nakabata da sya a kon da, “Mabyay pakono Āri dayan Jodyo!”

19 Do dawri, sinimsimlod daw oho naw, as nakachichipa da sya, as kan nakapaydogod dad salapenaw ni Jesos a sindādayaw dya.

20 Do nakatayokaw no kapangoy-oyaw da dya, pinakaro daw pinakekeh daw dya a akmay obi so kita, as nakapabidi das sigodaw a laylay na.

Sinpangan na, inyayam darana a yangay a ilansa do kros.

*No Kailansa Da Si Jesos Do Kros
(Mt. 27:32-44; Lk. 23:26-43; Jn. 19:17-27)*

²¹ Do kayan da paw a mayam do rarahan, nabayat das āmang da Alehandro kan Ropo a si Simon a taga Sirene a komwan do syodadaw a yapod barbaryo. Do dawri, pinilit dan soldado saw a inpaisabhay dyaw krosaw ni Jesos.

²² Tinongtong daw somnonget do tokonaw a mayngaran so Golgota. No chakey na batahen, ki "Logar no Bangabanga."

²³ Sinpangan na, pinadas da a paynomen si Jesos so palek a napasaglan so mirra,* ki chinaskeh na.

²⁴ Do dawri, inlansa dan soldadwaw si Jesos do kros. Ki iyaw laylay na saw, ki nagbibinglayan da maynamot do nakapagbibinonot da, ta chiban da an āngo hapen katakatayisa dyira.

²⁵ No oras no nakailansa da sya, ki ālasnwebi do kamabekas.

²⁶ Intolas daw inpagatos daw dya a, "NO ĀRI DAN JODYO."

²⁷ Do dawri, myan pa saw dadwa manakanakaw a inlansa da do kros do maybitaw ni Jesos. Iyaw asaw, ki myan do kawanan naw. As iyaw asaw, ki myan do kaholi naw.

[

* **15:23 15:23** No mirra, ki makpad akmas tahamaw no apdo. Sigon do kapakaāwat dan magadal saw so Biblya, akmay inosar daw nyaya a pamagpipikel so inawan.

²⁸ Maynamot do dyaya, natongpal naitolasaw do Masantwan a Tolas a kāna, “Naibidang a akmay asa kriminal.”]†

²⁹ Ki siraw tawotawowaw a omhabas sya, ki inoy-oyaw da, kan naylilinlin sa a binata da a kon da, “Samna! Imo nakabataw sya a rarayawen monchiw Timplowaw, as kapatnek mo syad irahem no tatdo a karaw! Pi!

³⁰ Sichangori, isalākan mo paw mismo a inawan mo, kan gomchin ka pad dawri a kros!”

³¹ Aran siraw matotohos saw a papadi kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki inoyaw da. Binatabata da a kon da, “Nangisalakanaya so kadwan a tawo, ki asyo naya maisalakan inawan na.

³² An oyod a iyas Kristo a Āri dan tawotawo saw do Israel, ayket na, gomchin pakono do kros naya tan maboya ta kan manganoched ta dya.” Ki aran siraw rarayay naw a nailansa, komwan kaoyaw da sya.

No Kadiman Ni Jesos

(Mt. 27:45-56; Lk. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

³³ Do kayegen danaw no araw, nyeng a nabo sedang, kan naysari iyaw intīro a lobong a nandad kaalas tres do kamakoyab.

³⁴ Sinpangan na, do nakapangalas tres naranaw, nangngengey si Jesos so malyak, kan binata na a kāna, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” No chakey a batahen nyaya, ki “Dyos ko, Dyos ko, āngo ta ninonolay mo yaken?”

† **15:28** **15:28** Isa. 53:12. Nya birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto do chirin Griego.

35 Siraw naychatetēnekaw daw a nakadngey sya, binata da, “O, adngeyen nyo ah, ta tawagan nayas!”

36 Ki sinpangan na,, asa dyiraw nayyayo a nanghap so akmay dadyi a pinakneban na so naysoka a palek, as nakapatap na syad tobwanaw no byawo, as nakapagolo na syad dangoyaw ni Jesos. Binata na a kāna, “Anchi kamo, ta chiban ta panchi an yangay a pagchinen Elyas!”

37 Sinpangan na, minirwa dana nangngengey si Jesos so malyak a nachirayayan danan naka-paybitos no byay na.

38 Do dawri, napirit a naysyay kordinaw do Timplo a yapod tohos a nandad sayran.[‡]

39 Do salapenaw ni Jesos, myan daw a maytēnek kapitan daw no soldado saw. Do nakaboya naw so nakadimanaw ni Jesos, binata na a kāna, “Oyod sawen a Anak ni Āpo Dyos nyaya tawo!”

40 Ki do mabawa so dēkey di Jesos, myan saw mababakes a omchidechideb sya. No kadwan dyira, ki sa Maria Magdalena, kan si Maria a ānang ni Jose kan si Santiago a pinangaranan das “pandek,” as kan si Salome.[§]

[‡] **15:38** **15:38** Iyaw nyaya kordinaw, ki matokpoh kan lilibeng no Kasasantwanaw a Yanan do irahem no Timplo dan Jodyo saw. Eks. 26:31-33; Heb. 9:3 [§] **15:40** **15:40** Maria Magdalena mana Maria a yapod Magdalena a idi (Lk. 8:2). Santiago a Pandek, ki matarek kan si Santiago a Matoneng. Salome, ki si baket ni Sebedeo kan ānang da Santiago kan Juan (Mt. 27:56). Mk. 16:1

41 Siraw nyaya mababakes, ki minonot sad Jesos do kayan daw do Galilya, kan sinidongan da. Myan pa saw aro a mababakes a minonot dya do nakangay na do Jerosalem.

No Kaitanem Da Si Jesos

(Mt. 27:57-61; Lk. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

42 Do kamakoyāb naranaw, do dawri a araw a iyaw arawaw a kapagsagāna da do dispiras no Araw a Kapaynaynahah,

43 intortored ni Jose a yapod Arimatea iyaw nangay do yananaw ni Pilato, kan yangay na chindaw bangkayaw ni Jesos. Si Jose, ki asa mabigbigbig dyirad konsihalis dan Jodyo a mang-nangnanaya so kangay no kapagtoray no Dyos.

44 Do nakadngeyaw syan Pilato a nalisto a nadiman si Jesos, taywara chinasdaaw na. Tinawagan naw kapitanaw no soldado saw, as nakaiyahes na sya dya an oyod a nadiman danas Jesos.

45 Do nakadngey naw sya do kapitanaw a nadiman danas Jesos, pinalobosan Pilato a hapen ni Jose iyaw bangkayaw.

46 Do dawri, inyonot ni Jose iyaw ginatang naw a maydak a ayowayob, as yangay na a pinagchin bangkayaw ni Jesos do kros, as nakapongos na sya so ayowayob. Sinpangan na, pinosek naw bangkayaw ni Jesos do pinarin daw a tanem a aschip, as nakaneb na syas rakkoh a bato.

47 Myan pa daw sa Maria Magdalena kan si Maria a ānang ni Jose a nakaboya so nakaitanemanaw no bangkayaw ni Jesos.

16

*No Kapagongar Ni Jesos
(Mt. 28:1-8; Lk. 24:1-12; Jn. 20:1-10)*

¹ Do nakatayokaw no Araw a Kapaynaynahah,* sa Maria Magdalena kan Maria a ānang ni Santiago, as kan si Salome, ki gomnātang sa so bangbanglo a pangbalsamar das bangkayaw ni Jesos.

² Masapa pa do manōmaw a araw no lawas do katatayokaw no araw a tomninyi, nangay saw mababakesaw do aschipaw a nakaitanman ni Jesos.

³ Do kayam daranaw, naysin-iiyahes sa a kon da, “Sino paronchiw ombadede so anebaw a bato do asdepanaw do aschip?”

⁴ Ki do nakapakarapit daw do yananaw no aschip a tanem, naboya da a aran rakkoh iyaw batwaw, ki alit na nabadede.

⁵ Sinpangan na, sindep daw aschipaw. Ki do nakapakasdep daranaw, sominryam sad naboya daw a asa baro a myan a maydisnad mangketaw do kawanaw daw. Nakalaylay so manaro, kan oyod nas kaydak.

⁶ Do dawri, binata na dyira a kāna, “Mamo kamwaba, ta si Jesos a taga Nasaret a chichwasen ny o a iyaw nailansaw do kros, ki apaba dya maynamot ta nagongar dana. Chiban ny o pad pinangayan daya sya, an dyi dana abo daw.

* **16:1 16:1** No Araw a Kapaynaynahah dan Jodyo, ki mangrogi do ālassais an makoyab no Byirnes a mandad ālassais an makoyab no Sabado.

7 Sichangori, yangay nyo a ibahey nya dyirad nanawhen naw a magraman di Pedro a kon nyo, ‘Nanma danas Jesos a mangay do Galilya. Dawrinchiw kaboyan nyo sya a akmas inbahey naw dyinyo do nakarahan.’ ”

8 Do nakapakahtot daw do aschipaw, naychapayapayayo sa, ta taywaraw nakasryam kan nakapamirpir da. Abaw inbaheyen da sya a aran sino maynamot ta oyod das nakamo.

*No Kaipaboya Ni Jesos So Inawan Na Dyirad
Nanawhen Na Saw
(Mt. 28:9-10; Lk. 24:13-35; Jn. 20:11-18)*

[

9 Minhep do nakapagonggaraw ni Jesos do manōmaw a araw no lawas, napaboya a nanma di Maria Magdalena a iyaw nangpaksyatan naw so papito a marahet a ispirito.

10 Do dawri, yangay a inbahey ni Maria Magdalena iyaw nyaya dyirad nachirarayayaw di Jesos a madama a tomanyitanyis do kapagmamayo da.

11 Ki do nakadngey daw sya a minirwa nabiyay si Jesos, kan naboya ni Maria, inanohdan daba.

12 Katayokan nya, napaboya si Jesos dyirad dadwa saw a nanawhen na do kayam daw do ayamanaw a mangay do barbaryo, ki nagbaliw danaw mostra na.

13 Do dawri, naybidi saw dadwaw do syodad a nangay a nangibahey dyirad rarayay da saw a nanawhen a napaboyas Jesos dyira, ki alit na dyi da inanohdan.

*No Kapanawdyan A Bilin Ni Jesos
(Mt. 28:16-20; Lk. 24:36-49; Jn. 20:19-23; Ara.
1:6-8)*

¹⁴ Sinpangan na, do dawri, napaboya si Jesos do yanan daw no onsi saw a nanawhen na a madama a koman. Pinaydabdab na sa maynamot do kabwaw no kapanganohed da kan katwaw no oho da do dyi daw a nanganohdan dyirad nakaboyaw a nagongar dana.

¹⁵ Sinpangan na, binilin na sa a kāna, “Mangay kamo do intiro a lobong, kan ikasaba nyo Maganay a Dāmag do tabo tawotawo.

¹⁶ No sino a manganohed as mabonyagan, ki maisalakan anchi. Ki no dya manganohed, madosanchi.

¹⁷ Siranchiw nyayaw pangilasinan a maipaboya dan manganohedaw dyaken: Mapaksyat danchiw marahet saw a ispirito maynamot do kaosar das ngaran ko. Makapaychirin pa sanchis chirin a dyi da nachinanawowan.

¹⁸ Aran mangigpet sanchis marem mana minom so makabinino, madiman sabanchi. An palapawen daw tanoro da do oho dan maganyit saw, ki mapyan sanchi.”

*No Kapaybidi Ni Jesos Do Hanyit
(Lk. 24:50-53; Ara. 1:9-11)*

¹⁹ Do nakatayokaw ni Jesos a naychirin dyira, naypatohos do hanyit, kan nangay a naydisna do makanawanaw ni Āpo Dyos.

²⁰ Ki siraw nanawhenaw ni Jesos, yangay da inkasabaw Maganay a Dāmag do tabo a loglogar. Sinidongan san Āpo Jesos a nangipanpaneknek

Markos 16:20

ci

Markos 16:20

so kaoyod no inkaskasaba daw maynamot do
milagro saw a inpapariparin na dyira.[†]]

[†] **16:20** **16:20** Siraw nyaya birsikolo (16:9-20), ki aba do kadwan
saw a manyoskripto do chirin Griego.

Ibatan

Ibatan: Chirin ni Äpo Dyos (Bible)

copyright © 1996 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d